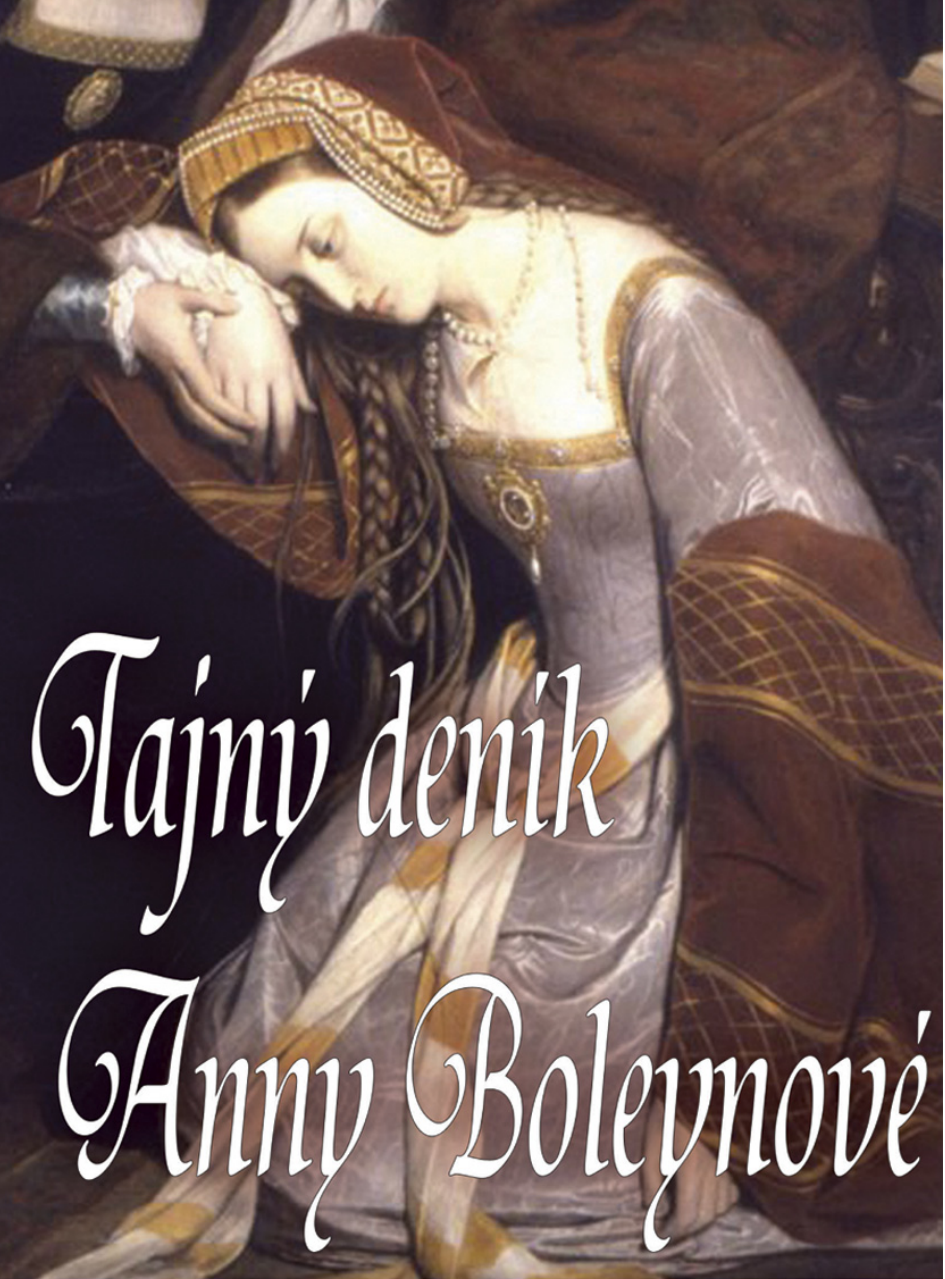

Tajný deník Anny Boleynové

ROBIN MAXWELL

edice

KIO KAN

edice
KLOKAN

Copyright © 1997 by Robin Maxwell
Translation © Blažena Kukulišová, 2001
Copyright © ALPRESS, s. r. o., 2001

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu
THE SECRET DIARY OF ANNE BOLEYN
přeložila Blažena Kukulišová
Redakční úprava Blanka Sýkorová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokán, 2001
Vydání druhé, 2012

ISBN 978-80-7543-784-6

Věnováno mé matce

Poděkování

Tato kniha je výsledkem dvaceti pěti let vášnivého zájmu o úžasný svět tudorovské Anglie. Na jeho počátku stály dva romány Norah Loftsové, jejichž prostřednictvím jsem se seznámila se dvěma velkými postavami počátku šestnáctého století, Annou Boleynovou a Kateřinou Aragonskou.

Jakmile můj prvotní zájem přerostl ve vážné odborné zájmy, získala jsem neocenitelné znalosti a pohled do života hrdinek a doby, v níž žily, z biografií Carolly Ericksonové, Marie Louisy Bruceové, Elizabeth Jenkinsové a Paula Johnsona. Kniha Svět osvětlovaný pouze ohněm od Williama Manchestera mi byla zdrojem pochopení Luthera a protestantské reformace.

Ze srdce děkuji vydavatelce Jeannette Seaverové za hluboké pochopení mé práce, redaktorce Ann Marloweové za to, že toho o šestnáctém století věděla více než já, a své agentce Kim Witherspoonové za její úsilí, aby tato kniha našla svůj pravý domov.

Osobně jsem zavázána nesmírným vděkem několika dalším lidem. Moje učitelka Deena Metzgerová mi pomohla překlenout obrovský skok od psaní scénářů k napsání románu. Billie Morton, můj drahý přítel a už patnáct let věrný spojenec, mi dal nejen počáteční podnět, abych tuto knihu

napsala, ale také mě ustavičně pronásledoval svou laskavou, avšak sžíravě upřímnou kritikou a připomínkami promešká-
ných příležitostí. Moje matka, „kapitánka se lvím srdcem“,
je nejvěrnější a nejoddanější příznivkyní mé spisovatelské
kariéry a zůstává mou největší inspirací.

Svému manželovi, příteli, učiteli a partnerovi Maxu Tho-
masovi jsem zavázána nejhlubším vděkem za jeho lásku
a pochopení. S vytrvalou loajalitou a laskavostí mě podpo-
ruje po stránce fyzické, emocionální, duševní i materiální po
všechny ty roky, co jsme spolu.

Kapitola 1

„Pro rány boží!“ zahromovala Alžběta. „Cožpak mi nedáte ani jeden den pokoj od toho únavného domlouvání? Bolí mě z vás hlava.“

Královnini rádci dokázali jen stěží udržet krok s neobvykle vysokou a štíhlou ženou, rázující po rozlehlém trávníku Whitehallu ke svému jezdeckému koni.

Její vrchní rádce William Cecil, vážný a spolehlivý muž středních let, se zmítal mezi obdivnými a zoufalými pocity vůči své nové mladé královně, oblečené teď do purpurového jezdeckého úboru, se zlatými vlasy volně rozpuštěnými a vlajícími za ní. Ve svých pětadvaceti letech byla Alžběta z rodu Tudorovců tak umíněná a paličatá, že se to dalo sotva slovy vypovědět. Byla bezstarostná, postrádala vše, co by jen vzdáleně připomínalo sebekázeň, měla mysl ostrou jako břitva a nevymáchaná ústa, nehodící se mezi anglické monarchy. Byl ovšem nucen připustit, že má široký rozhled a úžasný intelekt. Mluvila šesti jazyky tak plynně jako svou mateřštinou a byla právě tak charismatická, jako byl za svého dlouhého a bouřlivého života její otec Jindřich VIII. Jen kdyby, pomyslel si Cecil, jí nedělalo zvrácené potěšení pobuřovat vznešené lordy, které jmenovala svými rádci. Cecil se rozhodl pokoušet znovu její hněv.

„Snažně Vaši Výsost prosím, abyste ještě přemýšlela nad arcivévodou Charlesem. Je to nejlepší partie z celého křesťanského světa, a navíc prý krásný muž s pohlednou tvář.“

„A co je důležitější,“ dodala Alžběta s očividně necudným pohledem, „má pěkná stehna a nohy.“

„Bylo mi řečeno, že když sedí na koni, nejsou jeho shrbená záda znatelná,“ dodal lord Clinton s nadějí, že tím snad přece jen královnu přesvědčí. Ale Alžběta se rázně zastavila a otočila se k družině rádců tak zprudka, že do sebe naráželi jako hráči v nějaké divadelní komedii.

„A mně bylo řečeno, že je to mladá zrůda s obrovskou hlavou! Dobrotivý bože, tak ubohý výběr manželů, co mi předkládáte, mi dává málo chuti změnit manželský stav.“

„Princ Erik je...“

„Obyčejný Švéd,“ dořekla Alžběta.

„Ale je velmi bohatý, Vaše Výsosti, a neobyčejně šlechetný.“

„Jenže co ta směšná a uculující se delegace, která k nám dorazila v karmínových šatech se sametovými odznaky, na nichž bylo srdce probodnuté šípem...?“ Alžběta obrátila oči v sloup. „Žádáte po mně, abych vzala v úvahu francouzského krále, jenž nám ukradl Calais, náš jediný zbývající přístav na pevnině..., a Filipa, osmahlého španělského vdovce po mé královské sestře, který je oddaný a neochvějný katolík?! No tak, pánové, snad by se našlo něco lepšího.“

„Vyhovovali by vám tedy lépe angličtí nápadníci?“

„Angličtí nápadníci?“ Zdálo se, že Alžbětiny oči zvlídňely a v koutcích jejích rudých úst se objevil slabý náznak úsměvu. Otočila se a pokračovala volnějším krokem ke svému urostlému kaštanovému hřebci se zlatě lemovaným sedlem a k vysokému, dobře stavěnému muži se sebevědomým postojem a atletickou grácií, stojícímu vedle něj s uzdou v ruce. Cecil pohlédl na Roberta Dudleyho, královského podkoního, s tichou útrpností. Byl to zajisté Dudley, kdo vyvolal úsměv na královniných rtech a rozvlnil její chůzi malátným pohupováním, když docházela k hřebci.

„Vskutku,“ zavrňela, „mí angličtí nápadníci mi vyhovují lépe.“

Cecil slyšel, jak si rádcové při pohledu na Roberta Dudleyho potichu vyměňují reptavé poznámky. Urážlivé nadbíhání tohoto arogantního šlechtice a královnino ještě skandálnější přijímání jeho pozorností vytvářelo nezdravé klima, které zhoršovalo Alžbětiny šance na ctihodný sňatek doma či v cizině. Neboť Dudley, považovaný mnohými za královnina milence, byl ženatý muž. Cecil odehnal ze své mysli úvahu, že za Alžbětiným rozverným chováním tkví snaha zajistit si, aby se nemusela nikdy vdát a místo toho si mohla v průběhu své vlády udržovat několik milenců, anebo, snad ještě hůře, že se u královny možná projevují vlohy zděděné po matce. Boleynovská krev byla poskvrněna perversitou. Zdálo se, že si všichni – od Alžbětiných královských rádců, vytrvale jí předkládajících výběr vhodných ženichů, přes její učitelku z dětství, jež královnu naléhavě prosila, aby už konečně přišla k rozumu, až k jejím věrným poddaným, kteří jí každým dnem posílali petice – přejí, aby se z důvodu vlastní cti a pro dobro království provdala a předala otěže vlády svému zákonnému manželovi.

Alžběta přistoupila k Dudleymu, jenž se narovnal z hluboké úklony a stál zpřímá a mužně; pevné rysy obličeje a jasný výraz jeho očí nutily dokonce i Cecila připustit, že podkoní je ztělesněním mužné ušlechtilosti. Dudley upřeně pohlédl na královnu. Aniž by si všímala nesouhlasných pohledů svých rádců, Alžběta se natáhla, s bezstarostnou důvěrností políbila Dudleyho na tvář a přejela dlouhými bílými prsty po jeho obličeji, pomalu hladíc výraznou linii jeho čelisti a brady, a na závěr ho lehce pošimrala v prohlubni na krku.

„Jak se daří mému skvělému hřebci?“ otázala se s potlačovaným úsměvem. Snad to bylo způsobeno rozčileným ržáním a frkáním, které se za ní ozývalo, že zvučně poplácala svalnatý bok hnědáka, čímž poskytla svým ohromeným rádcům vzdálenou a útěšnou možnost myslet si, že královnina poznámka nebyla až tak vulgární, jak měli podezření.

Obrátila se k Cecilovi a udělila rádcům hřejivý a laškovný úsměv. „Mojí draží rádcové, Clintone, Arundeli a Northe, velmi si cením vašich dobrotivých rad a беру si je k srdci.“ Dovolila Robertu Dudleymu, aby jí pomohl na hřbet koně, usadila se vzpřímeně a vznešeně v sedle a shlédla znovu dolů na muže. „Zvolit si manžela a krále není snadné a vyžaduje to mnoho přemýšlení. Odpusťte tedy ubohé slabé ženě, že se zdráhá zavázat. Avšak jedno vám slibuji. Až dospěju k rozhodnutí, budete určitě první, kdo se to dozví. Hezký den, pánové.“

Rychle pobídl koně a ten se rozběhl. Dudley se s posměšnou důstojností uklonil rádcům, vyhoupl se do sedla a vyrazil za královnou, vzdalující se rychlým cvałem.

Cecil a ostatní posmutnění rádci se otočili, a aniž pohlédli jeden druhému do očí, vraceli se ustaraně pomalou chůzí do královského paláce.

Bylo už pozdní odpoledne, když se první sluneční paprsky prodraly zataženou oblohou a dopadly přes okna chaty jako zlatý pás na Alžbětina perletově bílá obnažená ňadra. Dudley, opřený o loket těsně vedle ní, přejížděl zvolna mezi drobnými, hedvábně hebkými hrbolky svou něžnou rukou se zdrsnělou kůží. Otřel se o růžovou bradavku a ta se pod jeho dotekem pohnula. Z úst, jejichž namalované rty teď byly dočista slíbány, se vydral nečekaný vzdech. Její oči se pod víčky zachvěly a pomalu otevřely.

Alžběta a Dudley se projížděli hodnou chvíli po zelených dubnových polích a nakonec dojeli ke královské lovecké chatě, hrubému a malému dřevěnému domku při kraji Dunctonova lesíku. Dvojice vešla rozesmátá dovnitř, bez dechu po velmi namáhavé jízdě a s krví divoce proudící v celém těle, a padla si do vášnivého objetí s polibky a dalšími důvěrnostmi, jichž v průběhu předchozích měsíců neustále přibývalo.

„Chováš se troufale ke své královně, má lásko,“ zamumlala Alžběta se sotva postřehnutelnou příkrostí.

Dudley její slova zvážil, sebral v sobě odvahu a odvětil: „Mám v úmyslu jít ještě dál, Výsosti.“

Její dlouhý a upřený pohled měl rozhodně vyvolat váhání, avšak Dudley byl natolik vzrušený, že na to téměř nedbal. Alžbětiny rukávce a korzet spočívaly rozhalené kolem jejího štíhlounkého pasu, ale sukně a spodničky sametového jezdeckého úboru byly na jejích bocích a nohou stále ještě nedotčené, i když byly zmačkané a zplihlé po odpoledni plném horoucích objetí.

Jeho ruka polaskala Alžbětin vosí pas a horkou, vlhkou rýhu zad. Vsunul prsty o něco níž pod krajkovou spodničku, nahnátl hebkou prohlubeň mezi jejími hýžděmi a prudce přitiskl její boky ke svým. Když se potěšeně zajíkla a zalapala po dechu, odvážil se vsunout ruku opatrně dál pod rozvolněné sukně a nahnatat kopeček jejího ochlupení.

„Robine, přestaň.“

Na její rozkaz odpověděl vášnivým polibkem, při němž jí zakryl ústa. Podvolila se mu, ale bez vroucnosti. Odvrátila obličej.

„Teď mi neříkej, ať přestanu, Alžběto.“

„Ano, přestaň, říkám ti, přestaň!“ Její hlas se změnil, ztratil svou hedvábnou měkkost. Vláčnost jejího těla vystřídala dřevěná ztuhlost. Dudleyho obličej zalil bezmocný ruměnec. Vytáhl zdráhavě ruku z královniných nařasených sukní.

Když se namáhavě snažil ovládnout se, Alžběta si prohlížela jeho krásný obličej. Neskrývaná touha po jejím těle, kterou milovala a již se obávala, po jejím rozkazu ustoupila náhlé zlosti a posléze něčemu jinému, co se dalo rozpoznat obtížněji. Byl to její poddaný. V jeho očích se zračil zmatek z tohoto zvláštního postavení. Věděl, že je to jediná žena v Anglii, která má moc takto velet mužů. Tato triumfující síla byla něčím novým, jelikož její korunovace proběhla teprve před třemi měsíci, a Robert Dudley byl jejím dobrým příte-

lem už od raného dětství. Poté co se stala královnou, nabyly jeho oddané city ještě více na vroucnosti, která jí připadala zcela neodolatelná. S velkou okázalostí ho jmenovala královským podkoním a on jel v korunovačním průvodu pyšně za ní tak, že to viděl celý svět. Většina lidí se domnívala, že už mezi nimi došlo k nejintimnějšímu sblížení. To mu však Alžběta stále ještě odpírala.

„Robine, lásko...“ Pohládila jeho horkou, vlhkou tvář.

„Neříkej mi lásko,“ odvětil podmračeně.

„Budu ti říkat, jak budu chtít,“ odsekla břitce. Světla už rychle ubývalo a oba věděli, že jejich vzácná společná chvíle brzy skončí. Alžběta se posadila, oblékla si zpátky korzet a začala zápolit s četnými knoflíčky. „Pojď, pomoz mi s tím.“ Škádli ho koketním úsměvem, a přestože byl popuzený, byl tou křehkou dívkou jako vždy zcela okouzlen. Jeho nemotorné prsty provlékaly perleťové knoflíčky saténovými oušky. Pak jeho prsty úmyslně sklouzly a ruka se otřela o řadro, schované v korzetu.

„Tví rádcové jsou strachem celí bez sebe,“ prohlásil. „Myslí si, že máš v úmyslu vzít si mě a udělat ze mě krále.“ Posadil se a přitáhl blíž košili a vestu, ale do očí se jí nepodíval.

„A co prosím bychom asi udělali s tvou dobrou a věrnou ženuškou?“

„S mou ženou? Já mám ženu?“ zažertoval.

Stoupala si před něj a přiměla ho, aby jí pohlédl do očí. „Kdybychom byli ty a já manželé, zapomněl bys i na mě tak snadno?“

Viděl, že udělal chybu nejen tím, že zlehčoval své vlastní manželství bez lásky, ale také tím, že jí připomněl chladnokrevnost, s níž její otec zavrhoval své manželky včetně Alžbětiny matky. Ale tato dívka, jeho královna, jeho láska Alžběta, ho svou vrtkavostí doháněla k šílenství. Někdy se mu otevírala jako květina slunečnímu svitu, smála se, laškovala a spřádala šibalské plány téměř tak, jak to dělávali v dětství. Tenkrát bývali jako omámení, radostí celí bez sebe

ve společnosti toho druhého. Dokonce zvažovala, že se za něj provdá. Občas po něm chtěla, aby se choval jako silnější, aby jí vládl a byl její pán. Pak se její nálada s rychlostí letní bouřky proměnila a zdrsněla, dobírala si ho pro bezvýznamnost a pohrávala si s ním jako s šachovou figurkou.

„Mám příliš mnoho nápadníků, Robine – prince, krále a císaře –, než abych pomýšlela na sňatek s tebou.“ Řekla to uštěpačně, ale vycítil, že se obměkčuje. Sledoval její pohyby, když si oblékala sametový kabátek, když do něj vklouzla s maličko svěšenými rameny a s nezaostřeným pohledem v očích, čelo zachmuřené a napjaté. Ve snaze přivést ji zpátky k vlídnosti se napřímil a stoupl si vedle ní tak, že čněl vysoko nad ní. Promluvil na ni sladkým hlasem a naklonil její hlavu tak, aby směřovala k jeho.

„Nemyslíš, že máš své vlastní věrné poddané na to, aby ti dali dědice anglického trůnu?“

„Dědice?“ V očích se jí hněvivě zablesklo. „Dědice, Robine? O to tady jde? Ne o lásku, nýbrž o královského potomka? Král Robert, otec mnoha synů, vznešený vládce Anglie, a ach ano, abychom nezapomněli, manžel Alžběty.“

„Překrucuješ moje slova, nesprávně sis to vyložila!“ zvolal.

Zase zvolil špatně a dopustil se chyby. Alžběta prošla po podlaze z hrubých prken a s nachovým obličejem zamířila ke dveřím chaty. Její nástup na trůn byl pochmurnou cestou, lemovanou mrtvými. Robin Dudley byl její láska, ne její pán. Mluvit o dědicích v tak sladkých okamžicích bylo nemístné. Otevřela dveře, ale Dudley je rázně přibouchl.

„Nech mě vyjít.“

„Ne, Alžběto.“

„Nařizuji ti to!“ zahřímala.

Dudley viděl, jak pod pergamenovou kůží na Alžbětiných klenutých spáncích pulzují fialové žíly. Viděl, že má na krájkou pláč. Klesl před ní na kolena.

„Vaše Veličenstvo...“ Chvíli nedokázal pokračovat; jeho rozumně uvažující mysl zaplavil strašný příval emocí. Prosebně k ní pozvedl paže a objal ji v pase. I přes četné vrstvy látky a kostice korzetu cítil, jak se chvěje. „Ach, odpusťte mi, prosím.“

„Robine, vstaň... Neměla jsem v úmyslu tě...“

„Ne, ne, nechte mě mluvit.“ Ačkoliv měl hlavu skloněnou, mluvil tak náruživě, že bylo každé jeho slovo zřetelné a jasně slyšitelné. „Znal jsem vás jako dítě, Alžběto. Narozená jako královská princezna a pak odvržená jako levoboček otcem, který chtěl pouze syny. Vyhnaná ode dvora k životu v ústraní a chudobě. Trpěla jste bez jeho péče. Ale já jsem v té školní třídě, kam mě můj otec posílal, našel klenot. Oslnivou mysl, vřelou duši a hezounký obličej, bledý jako yorkshirská růže. Už tenkrát jsem vás miloval. Byli jsme bratr a sestra, přátelé, spolužáci. Smáli jsme se spolu a plakali a občas si také pomáhali, že je to tak?“

Dudley nezvedl hlavu, aby si poslechl odpověď, ale věděl, že Alžběta jeho slova vyslechla. Při vzpomínce na dětství a staré časy se přestala třást a její dech se zpomalil a zklidnil.

„Ta křehká, líbezná dívenka přežila vládu a smrt svého chorého bratra, krvavou vládu své sestry... a stala se královnou Alžbětou. Ta dívka je pryč, ale z mé mysli nezmizela sestra, přítelkyně, družka z dětských her. Zůstává. Nyní však cítím nenasytnou vášeň po ženském těle. Vytváří se tím hluboké a strašné pouto mezi námi dvěma. Je pravda, že jsem podle zákona ženatý s Amy Dudleyovou. Ale s vámi jsem oddán srdcem, duší a myslí.“

„Robine...“ Alžbětin hlas byl tichý, ale on ji umlčel pohledem očí, které se pevně upíraly do jejích.

„Nechte mě to dořici. Jsem zcela váš – poddaný, vazal, poslušný služebník. Kdybyste mě měla za manžela, pořád ještě byste mi rozkazovala a já bych dosáhl ráje na zemi. Když si vyberete jiného chotě kvůli spojení, pochopím to a budu

vám sloužit. Když si vyberete jiného muže z lásky..., jedna moje část bude chřadnout a skomírat. Ale teď mě poslouchejte, Výsosti. Ať už se rozhodnete naložit se mnou jakkoliv, budu vás vždycky milovat tak, jako když jsem vás spatřil poprvé, a budu bojovat a třeba i zemřu, nechám se roztrhat na kusy, abych zachránil tuto zemi a vaše právo vládnout jí tak, jak si budete přát.“

Dudley si bez varování roztrhl košili a kazajku a obnažil svou hrud'. Lesklý kov dýky se zableskl a řízl.

„Proboha, Robine!“ Alžběta v pláči klesla na kolena a přitiskla prsty k ráně, aby zastavila proud krve. „Nenechala bych tě zemřít pro mne. Chci, abys pro mne žil..., miloval mě. Miluj mě, teď.“

Robin Dudley nemohl jinak než svou královnu poslechnout.

Byla už tma, když s klapáním kopyt projeli branami whitehallského paláce a zastavili své zpěněné koně před vstupním portálem, ozářeným pochodněmi. Strážé a sluhové se postavili do pozoru, ale sklopili zrak, když Dudley pomáhal Alžbětě dolů z koně a jejich těla se k sobě na chvíli přimkla, než se její nohy dotkly země. Měla na sobě jeho dlouhý plášť, do něhož ji ochrannitelsky zabalil. Věděla, že její lidé je zpod sklopených víček pozorují, a v náhlé snaze o dekorum formálně podala svému královskému podkonímu ruku. Uchopil její prsty a s kolenem opřeným o zem je políbil.

„Výsosti, jsem vám vždy k službám.“

Natáhla ruku a dotkla se jeho ramene, pak se otočila a rychle prošla kolem mužů střežících široký vchod do paláce. Prokráčela kolem kolbiště a přes galerii vedoucí do královských komnat. Chodba, osvětlená pochodněmi, vypadala strašidelně, avšak Alžběta se v ní necítila ani trochu sama, protože její hrdou chůzi sledovaly oči jejích předků z rodu Yorků a Tudorovců. Pokaždé přitom cítila tíhu rodové

posloupnosti a autority, která jako by v pravý čas prostoupila její tenkou alabastrovou pokožkou a dodala pádnosti jejímu nároku na anglický trůn.

Než vyšla po zadním schodišti do svých komnat, sundala jednou rukou ze zdi pochodeň, aby si jí svítila na cestu, a druhou rukou si vykasala sukně nad kotníky, protože hrubé kamenné schody bývaly zrádné i za denního světla. Cesta byla úzká a tmavá a pochodeň vrhala na zdi podivné stíny. Do Alžbětina nosu vnikal zápach vlhkosti a stále ještě cítila Robinovu blízkost. Náhle se v duchu přenesla do doby před necelými pěti lety, kdy pokradmu scházela pozdě v noci po jiném zatuchlém a temném schodišti a v ruce svírala ne pochodeň, ale jedinou svíci ve strachu, aby při té nebezpečné a tajné akci nebyla přistižena.

Byla vězněm v obávaném londýnském Toweru, obviněná nevlastní sestrou Marií, v té době královnou, ze spiknutí proti koruně. Vyděšená a slabá, protože jen nedlouho předtím churavěla, trávila Alžběta dlouhé dny svého uvěznění studiem a překládáním milovaných řeckých textů. Po pravdě řečeno, ty úkoly, které si sama ukládala, nedokázaly odvrátit její myšlenky od krutého strachu z předčasné smrti. To strašné místo už vidělo příliš mnoho poprav. Před sedmnácti lety tam zemřela její vlastní matka a o něco později tu přišla o život také otcova pátá manželka, její sestřenice Kateřina Howardová. Teprve před několika měsíci usekli na tower-ském popravišti hlavu její další sestřence, jen šestnáctileté Janě Greyové; byla královnou pouhých devět krátkých dní. Alžběta se zachvěla při vzpomínce na čísi poznámku o tom, jak z jejího krku vyteklo tolik krve, že by to nikdo v tom drobném těle nečekal.

Alžběta scházela opatrně po schodech beauchampské věže, zakrývajíc svíčku dlaní druhé ruky tak, aby bylo světlo co nejslabší. Věděla, že kdyby ji tu přistihli, nedopadlo by to s ní dobře, a ještě hůř by to odnesla její laskavá dozorkyně, která se slitovala nad křehkou dívkou, na niž měla do-

hlížet. Nebo, jak si Alžběta cynicky pomyslela, v ní možná neviděla zrádkyni, nýbrž dceru dobrého krále Jindřicha a budoucí královnu, která jednou usedne na trůn a vzpomene si na dobrotu své někdejší žalářnice. Tak či onak přivřela ve správnou chvíli oči a Alžběta tedy poprvé po více než dvou měsících zakusila radostnou volnost bez dohledu dozorců.

V polovině cesty dolů po vězním schodišti se zarazila, když zaslechla někde v dálce žalostné tiché sténání. Chvilí si pomyslela, že se jí to snad jen zdálo – zadoufala, že se jí to jenom zdálo – neboť to byl strašný zvuk vydávaný člověkem, jehož existence byla jedním dlouhým utrpením. Mnozí vězňové neměli takové štěstí jako ona, byli zavření v tmavých a studených celách bez oken, za postel jim sloužila jen zatuhlá otep slámy, klouby měli rozbolavělé a kůži rozpraskanou a pokousanou od dotěrného hmyzu.

„Dobrotivý bože,“ říkala si Alžběta znovu a znovu, snažíc se vypudit ten zvuk z uší.

Ve chvíli, kdy došla do druhého mezipatra, se náhle ze tmy vymrštila ruka a pevně ji uchopila kolem zápěstí. Zalapala po dechu a otočila se. Spatřila Robina Dudleyho, jehož smělá pohledná tvář rozjasňovala šero vězního schodiště.

„Alžběto, díky bohu!“

S hlasitým povzdechem, neboť žádná slova nemohla vyjádřit hlubokou úlevu ani silný nápor lásky, kterou cítila k dávnému příteli, klesla ztěžka na Robinovu rozložitou hrud' a jeho silné paže objaly její chvějící se tělo. Horké slzy, jež se jí vyhrnuly z očí, zmáčely jeho plášť. Otřásala se vzlyky. Pevně ji držel a ve spěchu s ní šeptem promlouval. Oba věděli, že tyto ukradené chvíle až příliš brzy skončí.

„Zacházejí s tebou dobře?“ tázal se.

„Docela dobře.“ Popotáhla a konečně se uklidnila. „A s tebou?“ Pohlédla na něj v třepotavém světle svíce. „Robine, jsi tak hubený.“ Dotkla se jeho propadlé tváře.

„Jídlo, které mi nosí, je slušné, ale v posledních týdnech jsem trpěl průjemem.“ Neřekl to, ale Alžběta se dohadovala,

že ty nevolnosti způsobila nedávná poprava jeho otce a staršího bratra.

„Je mi tolik líto, co se stalo tvému otci a Johnovi. Jak se daří ostatním?“

„Mí bratři jsou v pořádku. Vězení není tak strašné, když v něm trávíš čas ve společnosti rodiny. Mě ale vězní o samotě, mám vlastní celu v patře pod nimi.“

Dudleyovi byli uvězněni za podíl na nešťastném a arogantním intrikování svého otce ve snaze dosadit na trůn Janu Greyovou, aby byl jeho syn Guildford, Janin manžel, korunovaným králem.

„Možná,“ uvažovala Alžběta nahlas, „že to, jak jsi ty jediný ze všech bratrů prohlásil Janu královnou, rozlítlo Marii natolik, že tě uvěznili v izolaci.“

„Na tom nezáleží,“ prohlásil Dudley, zdráhavě uvolnil Alžbětu ze svého objetí a přidržel si ji na délku paží. „Pověz mi, jak se daří tobě. Jestli byl někdo uvězněn nespravedlivě, jsi to ty.“

Měl pravdu. Její uvěznění bylo důsledkem vzpoury mladého Thomase Wyatta, který využil Dudleyova povstání k tomu, aby se postavil proti Mariinu zasnoubení s cizincem, španělským princem Filipem.

„Není však snadné pochopit, že mohla Marie uvěřit mé spoluvině, Robine? Výslovným cílem toho spiknutí bylo svrhnout ji z trůnu a dosadit tam mne.“

„Proč si to nenechá vysvětlit od své rozumné sestry?“

„Psala jsem dopisy, prosila o audience, ale nedostala jsem nikdy odpověď či svolení. Ten proradný Španěl de Quandra mě odjakživa nenáviděl. Otravuje její mysl proti mně. Ale nikdy nenajdou řádný důkaz o mé účasti na plánech ubohého Wyatta.“

„Kdo potřebuje řádné důkazy?“ zamumlal Robin zasmušile. „Je mnohem pravděpodobnější, že zemřeme kvůli lživé výpovědi nepřítelů než na základě pravdivého obvinění.“

Z útrob kamenné věznice se znovu ozvalo tiché sténání a rozléhalo se po tmavém schodišti, jako by chtělo dvěma mladým vězňům připomenout jejich vlastní osud. Z cupitání krys, které jim pobíhaly kolem nohou, se chvěli odporem.

Alžbětu náhle zachvátila nevýslovná hrůza. „Neměli bychom zhasnout světlo? Kdyby nás tady chytily, byl by to náš konec.“

Dudley na ni vrhl zoufalý pohled a potom svíčku sfoukl. Zahalila je tma jako nějaký černý sametový závoj, který však paradoxně netlumil, ale spíš ještě zesiloval každický zvuk. Dokonce jejich dech zněl tak hlasitě, že by je mohl prozradit, proto se k sobě znovu přitiskli.

Alžběta si v tu chvíli silně uvědomovala blízkost Robinova těla, vlhkého tepla jeho dechu na své líci, ruky, která se jí ovinula kolem pasu a spojila je jako květy na jednom stonku. Lechtivé napětí mezi stehny, které přitom pocítila, v ní vyvolalo silný úlek a po jejím obličejí se rozlil rumělec tak horký, že se až bála, zda Robin ve tmě neuvidí, jak žhne. Okamžitě to v ní probudilo pocit studu a viny. „Jak se má Amy?“ vyhrkla.

Připadalo jí, že se Robinovo sevření kolem pasu na chvíli uvolnilo, jako by otázka po jeho mladé ženě vzbudila vinu i v něm. Když ale odpověděl, jeho hlas byl pevný.

„Před čtrnácti dny dovolili jí a manželkám mých bratrů, aby nás navštívily. Bojí se o můj život a...“, odmlčel se, jako by ho napadla myšlenka, kterou se zdráhal vyslovit, „moc se jí po mně stýská.“

Alžběta byla vděčná za naprostou tmu, v níž její přítel nemohl vidět citové rozrušení, které se jí zajisté vrývalo do obličeje. Žárlím, řekla sama sobě nevěřicně. Žárlím na Amy Dudleyovou!

„Alžběto,“ slyšela Robinovo šeptání. „Alžběto, připadám si jak zrádce, když to říkám, ale kromě úlevy z toho, že jsem spatřil přátelskou tvář, a vděčnosti za jídlo a dárky, které mi Amy přinesla, mne její přítomnost moc nedojala. Netroufl

jsem si přiznat, že na ni zřídka kdy myslím a stejně málo se trápím. A jen stěží jsem se dokázal přimět k tomu..., abych se s ní pomiloval.“

Alžběta hned nedokázala najít odpověď na Dudleyho šokující přiznání, neboť pocítila úlevu a zvláštní radost z jeho utrápeného doznání. Vzpomněla si, jak teprve před třemi lety byla na jaře svědkem svatby Robina a Amy. Jak se ta dvojice v sobě zhlížela a jak moc jim to spolu slušelo. Tenkrát cítila jen štěstí za svého společníka z dětství, ačkoliv si nyní vybavila tu krátkou, ale prudkou bolest, která jí projela, když viděla, jak Robin líbá svou hezkou mladou nevěstu. Byla to už tehdy žárlivost, zauvažovala, stále ještě hledajíc správná slova, jimiž by Robina utěšila.

„Možná je příčinou nedostatku touhy nezdravý účinek, který vyvolává zajetí ve tvém těle a mysli,“ nadnesla s předstíranou jistotou, že té myšlence věří.

„Proč pak tedy,“ otázal se Robin, který stiskl pevněji Alžbětin pas a přitiskl si ji k sobě tak blízko, že jejich těla vzájemně splynula v rozechvělém objetí, „sním ustavičně o tobě, vidím v duchu před očima tvoji tvář, netoužím po ničem jiném než po zvuku tvého sladkého hlasu, který by ukonejšil mou duši? A proč, Alžběto, chci, aby ve tmě leželo vedle mne tvoje tělo?“

Když mluvil, cítila Alžběta, že přestala dýchat v obavách, aby slabé ševlení jejího dechu nezastřelo zvuk jediného z Robinových drahocenných slov. Pozvedla obličej a navzdory hluboké tmě jí nedělalo potíže nalézt svými rty jeho hladové. Tak tam stáli a veškerá bolest, strach a vina byly zapomenuty, když se k sobě choulili v náručí, dokud se s prvním slabým paprskem ranního světla neozval shora vydešený hlas její žalářnice.

Nyní, ve svém paláci Whitehallu, došla Alžběta k tmavému bludišti soukromých komnat a předpokojů, kde u každých dveří do jejího velkého, poradního a přijímacího pokoje stáli dva ozbrojení strážci. Proběhla jako vítr dveřmi do své lož-

nice a její dvorní dámy se rozlétly, jako když foukne do suchého listí. „Jděte, jděte všechny.“ Přidržovala si plášť těsně přivínutý k tělu, doufajíc, že svým rázným chováním zamaskuje rozbušené srdce a třesoucí se nohy. Navoněné dámy se s šustěním sukní a spodniček začaly jedna po druhé o překot uklánět a vytrácet.

Zůstalo po nich útěsné ticho, ale Alžběta v něm nebyla sama. Poblíž krbu stála zcela tichá Katherine Ashleyová s rukama zkříženýma na hrudi a se zasmušilým výrazem v ustaraném obličejí.

Alžběta byla královna, ale ani tak se neodvažovala nadídit lady Ashleyové, aby ji nechala o samotě. Namísto toho přešla ke krbu, snažíc se uvolnit svůj nervózní úsměv, a otočila se ke Kat zády. Starší žena bez jediného slova vztáhla ruce, sundala z Alžbětiných zad Dudleyho vlněný plášť a přehodila si jej přes ruku. Alžběta se ke své komorné obrátila čelem a řekla potichu: „Nelekej se, Kat, ta krev není moje.“

Přes to varování se Katherininy oči rozšířily při pohledu na tmavě hnědé šmouhy, táhnoucí se po Alžbětině jezdecském kabátku. Starší žena si mlčky zakryla vrásčitou rukou oči, jak se snažila uklidnit. Její nejhorší obavy se naplňovaly. Z mladé princezny, o níž se starala od nejútlejšího dětství, byla vzdorovitá královna. V onen oslnivý okamžik, kdy Westminsterské opatství ozařovalo deset tisíc svíc a anglická koruna poprvé ztěžka spočinula na hlavě toho milovaného dítěte, se všechno, co bylo mezi Kat a Alžbětou, neodvolatelně změnilo. A přesto, pomyslela si, když sundala třesoucí se ruku z obličeje a pohlédla do očí Jejího královského Veličenstva, se nezměnilo nic. Vůbec nic. Natáhla ruku a začala rozepínat sametový kabátek.

Při těch dobře známých úsluhách se Alžbětina vzpřímená postava uvolnila a napětí ochablo. Věděla, že její komorná cítí Dudleyův pach, vzlínající z jejího šatstva a těla. Věděla, že Kat v duchu usilovně hledá správná

slova, jimiž by vyjádřila své obavy a hněv, aniž by porušila novou etiku, kterou teď vůči ní musela dodržovat. Když byla Alžběta mladá dívka, princezna vyhnaná od dvora a s malou nadějí usednout někdy na trůn, Kat jí projevovala milující péči, avšak vyžadovala přísnou disciplínu. Její ochranné instinkty byly téměř kočičí, se vši nezbytnou důrazností a oddaností. Mluvila vždycky prostě, ba dokonce drsně, když to vyžadovala situace. Pro dívku, kterou pokrevní příbuzenstvo prakticky opustilo, byli Kat Ashleyová a její manžel William jediným bezpečným útočištěm v strašlivé bouři jejího útlého mládí. Teď Kat zakoušela učiněná muka.

„Vykoupete se?“ zeptala se s tichou sebekázní.

„Dnes večer ne,“ odvětila Alžběta. Zoufale si přála uchovat si poslední stopy po Robinovi tak dlouho, jak jen to bude možné. Kat pomohla královně ze všech kousků oděvu a pečlivě je poskládala. Alžběta, nyní jen ve spodním prádle z francouzské krajky, se zachvěla a přemístila se blíž k ohni.

„Smím promluvit?“ otázala se Kat ledovým hlasem.

„Kdy jsem ti v tom dokázala zabránit, Kat?“

Starší žena jí přidržela žlutý saténový župan. Alžběta vklouzla pažemi do objemných rukávů a přitáhla si k tělu měkký kožešinový lem. Náhle si připadala slabá. Dosedla ztěžka na židli s vysokým opěradlem a vzhledla ke Kat, která se dívala dolů na své ruce.

„Madam,“ spustila, „jste celým mým životem a mám vás ráda, jako byste byla mou vlastní krví. A právě proto říkám, že musíte učinit přítrž těm strašným řečem, které o vás kolují. Vy a Robert Dudley se prý chováte, jako byste byli svoji. A dnes večer,“ odvrátila zrak, neschopná čelit planoucím Alžbětiným očím, „vím, že je tomu tak. Zním toho muže od dob, kdy byl chlapcem ve vaší škole, a znám jeho rodinu. Všichni byli popraveni za zradu koruny.“

„Robin Dudley je této koruně oddaný!“ zvolala Alžběta.

„Ten člověk má v krvi ctižádost. Nemůžu říct, že vás nemiluje, Alžběto, ale jako všichni ostatní v jeho rodině má ještě raději sen o moci. Nedůvěřuji mu. Je ženatý!“

Alžběta odvrátila pohled. Dnes odpoledne na tu pravdu dokázala chvíli zapomenout, nebo možná v náporu nově nalezené síly uvěřila, že na tom nezáleží. Avšak od korunovace uběhly teprve tři měsíce a o ní a o Robinovi se už proslýchaly skandální zvěsti. Ale přesto, pomyslela si, se nemusí obávat těhotenství, protože nekrvácí v měsíčním cyklu tak jako ostatní ženy. A je panovnicí, může si dělat, co se jí zlíbí.

„Copak nevidíte, co je očividné?“ řekla Kat. „Jste tak oslepená chťícem, že nechápete budoucí důsledky takového počínání? Ztrácíte úctu, Alžběto, u rádců, dvora a také u vašich poddaných. Když vám přestanou projevovali přízeň, zhroutí se mnohé svazky. Víte stejně dobře jako já, že o tento trůn usilují další, a budou-li vaše nároky oslabeny, nepochybuje o tom, že poteče krev. Nevinná krev, a spočine na vaší hlavě. Přisahám, kdybych věděla, že to dospěje k tomuto, byla bych Vaši Výsost uškrtila rovnou v kolébce!“

Alžběta se nad vážností jejích strašných slov roztřásla. Starší žena však ještě neskončila. Poklekla a vzala královninu ruku do své. „Vdejte se, Alžběto. Snažně vás prosím, zavažte se nějakému nápadníkovi, který bude hoden vašeho postavení – ať cizímu či anglickému, na tom nesejde. Vdejte se. Dejte Tudorovcům dědice, nebo nastane chaos!“

Alžběta pohládila skvrnitou kůži na ruce Kat Ashleyové. „Kat, vím, že mi to říkáš z dobrého srdce a skutečné oddanosti. Ale teď mě poslouvej. Ve svém životě jsem už zakusila tolik smutku a soužení. A tak málo radosti. Štěstí, které mi ten drahý muž dává, jsem si zasloužila.“ Kat se chystala něco namítnout, ale Alžběta jí položila prst na rty, jako by je chtěla zapečetit. „Víc už neříkej. Jsem královna a budu dělat, co se mi zachce. Pokud jsem vskutku našla zalíbení v tak nečestném životě, není v této zemi, ba v celém širém světě nikdo, kdo by mi to mohl zakázat.“

Kat, poražená na hlavu, vstala a pohlédla na tu svéhlavou ženu, která ji neustále mátlala a udivovala. Snažila se, seč mohla, ale změnit Alžbětin názor nedokázala.

Ta tajemná dívka se světle rezavými vlasy, rámuje obličej, jenž byl ztělesněním pomíjivé nevinnosti, měla být její smrtí.

„Moji lordi!“ Královna vpadla do své poradní komnaty s rázností vystřeleného šípu, probodávajíc každého ze svých rádců pronikavým pohledem. Žádný z nich až na Williama Cecila, který měl s Alžbětou co do činění už několik let před jejím nástupem na trůn, si nevěděl rady s touto impozantní a okouzlující panovnicí.

„Zprávy z kontinentu jsou dobré, Vaše Výsosti,“ promluvil Cecil na zahájení ranní porady. „Francouzi se s námi dohodli ohledně Calais.“

„Výborně. Takže nám vracejí naše přístavní město, jež ztratila moje slavná sestra a které nám odjakživa patřilo?“

„Ne tak docela, madam.“

„Nuže, jak ne zcela nám to navrhuji vyřešit?“

„Ponechají si Calais nejméně po dalších osm let,“ vysvětloval její hlavní obranný poradce lord Clinton.

„Osm,“ zamyslela se královna. „Pěkné kulaté číslo. Převrácené nabok znamená nekonečno, infiniti. Tak dlouho si možná chtějí ponechat Calais.“

„Pokud se po uplynutí osmi let rozhodnou, že si chtějí město ponechat, zaplatí nám 125 tisíc liber.“

„Slušná sumička,“ řekla Alžběta. „Avšak ty peníze potřebujeme v naší žalostné pokladně teď.“

„Veličenstvo, je jistá šance, že nám bude Calais v budoucnu vráceno,“ dodal lord North.

„A co je důležitější,“ přerušil ho lord Clinton, „hrozba francouzské invaze přes Skotsko je zažehnána. A vaše mladá

skotská sestřenice královna Marie prozatím neprosazuje nárok na váš trůn. A to je skvělá zpráva.“

„To vskutku je,“ přitakala Alžběta s napjatým úsměvem. „Každá říše získá za rok míru víc než za deset let války. Tak praví můj lord Cecil.“

Rádcové se uvolnili a začali se na sebe usmívat.

„Takže máme mír,“ prohlásila královna. „Ale podle všeho máme také zbytečně vyprázdněnou pokladnici v důsledku příprav na válku.“

„Nikoliv, Vaše Výsosti,“ opáčil její strýc lord Howard, nejlepším vojákem ze všech jejích poradců. „Opevnění hradů při severní hranici a munice z Flander jsou investicí, která se vyplatí. V budoucnu budeme připraveni na nepředvídané nepřátelské akce.“

„Si vis pacem, para bellum,“ podotkl lord North.

„Přeješ-li si mír, připrav se na válku,“ doplnila Alžběta.

„Přesně tak, Vaše Výsosti.“

Obrátila se zpátky k lordu Howardovi. „Přesto se mi zdá, že můj strýc nemá ve svou vlastní dohodu důvěru.“

„Příliš nevěřím tomu, že by se tak horlivé katoličky jako Marie Skotská a její francouzská tchyně nadlouho vzdaly nadějí na ovládnutí protestantské Anglie a svržení její kacířské královny. Prozatím jsem však s dohodou spokojen a doufám, že jste spokojena i vy, Výsosti.“

Alžběta přejela zrakem obličej své osobní rádky a vycítila, že bolestně touží po jejím uznání. Byla na ně tvrdá, to věděla – vrtošivá, nepředvídatelná, provokující. Libovala si v chaosu a bavilo ji využívat jejich slabých stránek k tomu, aby před ně kladla malé pastě, pohrávala si s ním a stavěla je vzájemně proti sobě.

„Ano, jsem spokojena, moji lordi,“ řekla a obšťastnila je jedním ze svých nejvroucnějších úsměvů. „Jsme-li, byť jen pro nynější chvíli, ušetřeni pustošivé ceny války, měli bychom být všichni vděční.“ Obrátila se k Cecilovi. Byl to jediný muž, jemuž plně důvěřovala. Byl čestný, zatímco ona

stála na scestí. Byl jasnozřivý a střízlivý, kdežto ona se nechávala unášet záchvaty zlosti a vyvolávala dramatické scény jen proto, aby oživila odpoledne. „Podrobnosti o tom jednání mi sdělíte při soukromé poradě, Williame.“

„Jak si Vaše Výsost přeje,“ přitakal Cecil a uklonil se jí pohybem hlavy. Nikdy nepřestával žasnout nad tou ženou, z níž byla náhle královna, zářivě bledou dívkou, která ze dne na den se zarážející sebejistotou převzala velení nad svými muži. V takových chvílích věděl Cecil zcela jistě, že ony staré pomluvy – ty, které obklopovaly soud její matky Anny Boleynové za zradu a cizoložství, a ty, podle nichž Jindřich Alžbětu vůbec nezplodil – jsou naprosto směšné. I blázen mohl v té dívce vidět jejího otce. Nejen ty jemné narezle zlaté vlasy, orlí nos a podmanivý úsměv, ale i tutéž vrozenou panovačnost, dokonalou autoritu a čistě živočišný magnetismus. A také, pomyslel si ironicky, měla Alžběta stejně jako její otec onu vzácnou povahu, jež muže a ženy podněcovala k tomu, aby k ní přilnuli vášnivou láskou a neotřesitelnou oddaností navzdory její nezkušenosti a občas necitelným urážkám.

Alžběta, která prve bez ustání přecházela po místnosti jak z přebytku nervózní energie, tak proto, aby se zahřála v dopoledním chladu místnosti, se teď usadila na židli s vysokým opěradlem a nachovým polstrováním a bubnovala prsty o opěradlo z vyřezávaného dřeva. „Budeme pokračovat?“

„Madam, nadešel čas předložit parlamentu listiny o svrchovanosti a jednotě a přepsat je do zákonů.“

„Jako váš otec budete jmenována nejvyšší hlavou anglikánské církve,“ oznámil jí lord nejvyšší strážce pokladu, markýz z Windsoru, stařec s příjemným obličejem, jehož hlava vypadala jen vratce vyvážená v záhybech naškrobeného límce.

„Dávám přednost titulu ‚guvernér‘ – ‚nejvyšší guvernér‘,“ prohlásila Alžběta. „A co modlitební kniha mého zesnulého bratra Edwarda? Bude znovu zavedena?“

„Neprodleně, Vaše Výsosti,“ odvětil Cecil. „A bohoslužby se budou napříště konat v angličtině.“

„Bud' pochválen Bůh,“ řekla královna.

„Navrhujeme také, aby byla účast na katolické mši zločinem, který se bude trestat uvězněním,“ pokračoval Cecil. „Při třetím opakování bude možno uložit doživotní vězení.“

„Není to nadmíru tvrdé, mí lordi, a až příliš podobné římskokatolické perzekuci? Na kontinentě byl jmenován nový dominikánský inkvizitor a židé jsou opět nuceni nosit na zádech žluté hvězdy. Nechci, aby se o naší reformaci říkalo, že má tendenci ke krutosti.“

„Není to zdaleka tak tvrdé, jako když byli za vlády vaší sestry upalováni protestantští kacíři,“ odvětil lord Clinton.

Alžběta si všimla, že lord Arundel, jediný zbývající katolík z jejích osobních rádců, sebou trhl při zmínce o Mariině ostudném a vražedném pronásledování přívrženců nové víry. Mnozí dobří mužové, ženy, a dokonce i děti tenkrát zemřeli strašnou smrtí v plamenech, mezi nimi i dobrý přítel její matky, arcibiskup Cranmer.

„Byla jsem svědkem protestantského fanatismu mého bratra, který byl právě tak odpudivý jako sestřino katolictví. Království teď potřebuje ozdravení a jednotu. A střední cesta ve věci náboženství může zajistit obojí. A zatímco nemám trpělivost se svatými, s odpustky a zázraky, budeme usilovat o vnější shodu, aniž bychom zapomínali na to, že víra každého člověka je nanejvýš osobní záležitostí. Nikterak si nepřeji otevírat okna do lidských duší.“

„Vaše Veličenstvo. Je tu ještě něco, co musíme projednat,“ spustil Cecil tak opatrně jako někdo, kdo právě vstupuje do místnosti plné rozružených divokých kanců.

Alžběta dobře věděla, na jaké téma hodlá stočit řeč, a zakryla úsměv pěstí přitisknutou ke rtům. „Co by to mohlo být, lorde Cecile?“

„Vaše manželství, Výsosti. Je to nanejvýš důležité. Spojenectví se zahraničím...“

„O spojenectví se zahraničím mi nemluvte!“ Alžběta vyskočila ze židle tak prudce, až se její brokátový šat rozvlnil a místností se rozlil závan opojného parfému, z něhož se rádcům zatočila hlava. „Když jsem nastoupila na trůn, byla jsem oslavována jako královna, v jejíž krvi není žádná španělská či jiná příměs, narozená anglickým rodičům, a tudíž nanejvýš přirozená. Chcete ode mne, abych zplodila dítě, je to tak? Copak se nedomníváte, že si mí poddaní přejí opravdového anglického prince?“

„Ale Výsosti...“

„To už bych na tom byla lépe, kdybych si vzala vás!“ Otočila se rázně obličejem k lordu Stewardovi. „Vskutku, hrabě z Arundelu chce, abych uvěřila, že on je tou nejvhodnější partií z celé Anglie.“ Znovu se obrátila a stanula tváří v tvář starému markýzi z Windsoru, který sloužil už jejímu otci a bratrovi. Byl sehnutý a křehký, ale když mu královna přejela bělostnými prsty po šedém vousu, usmál se jako zamilovaný mladík. „Kdyby byl můj lord nejvyšší strážce pokladu mladší, mé srdce by se jistě uvolilo mít za manžela jeho!“

„Odpusťte mi, madam, ale tropíte si posměch z vážné věci,“ napomenul ji vrchní rádc.

„Kdybych vás neznala, lorde Cecile, myslela bych, že se ztotožňujete s obecným míněním, že krása je u ženy darem přírody, jímž se kompenzuje její nedostatek rozumu.“

„Výsosti...,“ žadonil.

„Nebo s výplody toho nafoukaného hlupáka Johna Knoxe, který tvrdí, že myšlenka, aby žena vládla mužům, je stejně rozumná, jako kdyby slepý vedl vidoucí.“

Alžběta se už neusmívala a po bledých lících se jí rozlil ruměnec hněvu. „Už jsem vám to řekla a řeknu vám to ještě jednou. V této záležitosti se zachovám tak, jak mne povede Bůh. Kromě toho...,“ prohlásila, obnovujíc svou vyrovnanost stejně obratně, jako dokázala zkrotit vzpurného koně, „jsem už vdaná.“

Její rádcové ztuhli. Nikdo z nich se neodvažoval nadechnout. Došlo k nejhoršímu? Provdlala se královna potají za Dudleyho? Alžběta pozvedla pravou ruku a ukázala svým rádcům těžký korunovační prsten ze zlata a rubínů.

„Mým chotěm je anglické království! Přeji vám hezký den, moji lordi.“

Ještě nikdy neviděla nikoho tak starého. Když Kat Ashle-yová uvedla do audienčního sálu sehnutou, belhající se stařenu, Alžběta se přistihla, jak na ni užasle hledí. Vlasy pod čepcem měla řídké a matně šedé a obličej neuvěřitelně vrásčitý jako jablíčko ponechané na slunci k usušení. Šaty té staré osoby byly omšelé, vybledlé a už dávno vyšlé z módy; visely volně na jejím kostnatém těle. Alžběta si však byla přesto jistá tím, že je to urozená dáma. Hluboká, dobře naučená úklona, při níž žena nedbala na své bolavé klouby, byla dalším důkazem jejího vznešeného původu a vychování.

Alžběty se zmocnila taková zvědavost, že zapomněla na formality a vyzvala stařenu ještě dřív, než se stačila narovnat: „Mluv. Pověz mi, proč jsi přišla.“

Žena se napřímila, ale velký hrb na zádech ji nutil zaklonit co nejvíce starou hlavu v podivném úhlu, když se chtěla zadívat do královniných ocelových očí.

„Musíme mluvit o samotě, Výsosti.“

Kat při té nehorázné žádosti začala reptat a očima královnu zapřisahalala, aby jí dovolila stařenu odmítnout. Ale i když se troufalé chování staré dámy nehodilo k jejímu omšelému zevnějšku, Alžběta vycítila mimořádný význam té chvíle. Poslala svou dvorní dámu pryč a Kat, v obličejí rudá od zlosti, vyšla rázně ze dveří.

„Mám něco, co kdysi patřilo vaší matce,“ prohlásila stará žena.

„Řekni mi své jméno, stařeno, a odložme tu roušku tajemství. To, cos mi přinesla, mě zajímá, ale mám málo trpělivosti.“

Žena hleděla neochvějně do Alžbětiných očí. „Lady Matilda Sommervilleová, milosti. A je možné, že trpělivost získáte s léty, jako rozvrzané klouby.“ Zatímco si ji královna prohlížela, nejistá tím, zda ji ta poznámka pobavila či popudila, žena vnořila ruku hluboko do záhybů sukně, vytáhla omšelou starou knihu a zaváhala.

„Ukaž mi tu knihu,“ poručila jí Alžběta stroze.

„Není to kniha, Výsosti.“

„Ale jdi, vidím přece na vlastní oči, že je.“

Zdálo se, že lady Sommervilleová zná přesně hranice toho, kam až může zajít ve své troufalosti. Vykročila namáhavě vpřed a pokroucenými prsty, nataženými v nepřírozeném úhlu, jí podala vínově červený kožený svazek. Přistoupila ke královně tak blízko, jak nejvíce se odvážila. „Je to deník,“ zašeptala. „Deník vaší matky Anny Boleynové.“

Alžbětě v tu chvíli naskočila husí kůže a srdce se prudce rozbušilo. Její matka! Na matku si už téměř nevzpomínala a po pravdě řečeno nevyslovila nahlas její jméno už přes dvacet let. Přiměla se však ke klidu a chvíli vyčkala, než promluvila.

„Deník? A jak je možné, smím-li se ptát, že lady Sommervilleová vlastní královnin deník?“

Ženin nemocí zachvácený zrak se rozostřil, jako by se rázem ocitla v jiné době a na jiném místě. „Dostalo se mi té velké cti sloužit vaší dobré matce před její smrtí,“ řekla s tíchou pýchou v hlase.

Ačkoliv se jevilo logicky nutné pohlížet na ženinu historku skepticky a předmět v její ruce podrobit krajně opatrné prohlídce, Alžběta se natáhla po svazku s netypicky srdečnou přímočarostí. Kůže pod jejími prsty byla hrubá a do jejích nosních dírek zavanula slabá vůně pergamenu.

Stařena pozorovala královnu očima plnými klidné jistoty. Mladá panovnice určitě poznala, že mluví pravdu. Nebude potrestána.

„Posaď se,“ řekla Alžběta a znělo to spíš jako pozvání než rozkaz. „Vyprávěj mi o mé matce.“

Lady Sommervilleová se vděčně usadila do křesla a uložila své nohy pod objemnou sukní tak, aby ji bolely co nejméně.

„Můj strýc, lord Kingston, byl za vlády vašeho otce konštáblem v londýnském Toweru. Tento můj příbuzný býval kdysi skvělým vojákem, který statečně bojoval v bitvě u Floddenu, kde byl vážně raněn. Často říkával, že by bylo lépe, kdyby tam ve slávě zemřel, jelikož zůstal po zbytek života mrzákem a zahořklým člověkem. Dobrý král Jindřich pověřil mého strýce za odměnu strážením londýnské pevnosti, ale přestože šlo o velkou poctu, byl na tom místě nešťasten. Ty šedivé zdi ho naplňovaly stísněností, od chladných mlh nad řekou ho bolely jeho ubohé kosti a nádherná královská zbrojnice v něm probouzela touhu po bitvě na širém poli, po třesku kovu o kov.“ Hlas lady Sommervilleové nabýval na síle a smělosti, jak se poddávala vzpomínkám, v nichž byla znovu mladou ženou.

„Kingston měl právě službu, když se vaše matka, v pátém měsíci těhotenství s vámi, po tři šťastné dny uchýlila do Toweru před tím, než ji korunovali královnou. Sloužil jí zdráhavě, protože byl jako mnoho dalších Angličanů oddaným příznivcem Kateřiny, první manželky vašeho otce, přestože byla cizinkou. Bezpečnost jeho rodiny, když už ne jeho vlastní vychrtlý krk, mu však byla přednější, takže se nové královně klaněl a snažil se jí pobyt co nejvíce zpříjemnit. Po třech krátkých letech se tam ocitla znovu, zavržená a obviněná ze zrady a čarodějnictví. Vzpomínal, jak připlula říčním člunem, obličej šedivý a bezvýrazný jako obloha. Když procházela od řeky branou na nádvoří Toweru, klopýtla a on ji zachytil za paži. Říkal, že se na něj usmála, vděčná za jakkoliv drobný projev laskavosti, protože tu jí už tak dlouho nikdo neprokazoval a neměla žádné přátele, jen nepřátele.“

Alžběta shledala, že se jí třesou ruce, a uchopila pevně deník, aby je zklidnila. Neboť byla součástí toho příběhu o záhubě. Nebyla to jen vzpomínka na Tower, ponuré peklo, v němž byla měsíce sama uvězněna, když ji nevlastní sestra Marie, tehdy královna, podezřívala z příprav povstání. Ne, bylo v tom více. Stařena v ní probudila vzpomínku na temné hlubiny Alžbětiných začátků a konce její matky, složitě protkané jako jemná tapiserie. Až dosud si jen zřídkakdy dovoľila zaobírat se myšlenkami na Annin život nebo smrt.

Príslib jejího narození byl pro Annu velkou nadějí – nadějí na mužského potomka, dědice, kterého Jindřichovi nedokázala dát Kateřina. Alžběta rovněž věděla, že její pohlaví přispělo k Annině smrti. Kdyby se narodila jako chlapec, matka by možná dosud žila a byla královnou.

„Pokračuj,“ vyzvala lady Sommervilleovou. „Říkala jsi, žeš sloužila mé matce ke konci jejího života.“

„Můj strýc potřeboval ženy, které by královně v jejím strašném vězení sloužily, a bylo jen málo těch, jež k tomu byly ochotné. Vaše matka byla často ostouzena, Výsosti.“ Stařena sklopila zrak, protože jí bylo stydno říkat před Alžbětou tuto pravdu.

„To vskutku byla. ‚Králova děvka,‘ tak jí přezdívali.“ Alžbětě zacukalo v koutcích úst a zaplavila ji vlna lítosti. Stejně jako její matka byla i ona objektem nenávisti a žárlivosti, zavržená, a dokonce jako princezna nazývaná hanlivými jmény. Ještě před několika málo lety, dokud neuznali její následnictví, nebyla ničím víc než Jindřichovým parchantem. Alžbětu bolelo v hrudi. Hrdlo měla vyschlé a stažené.

„Vaši matku jsem milovala,“ řekla lady Sommervilleová poněkud nečekaně, „hned od první chvíle, kdy jsem pochopila její osamělou duši.“

Alžběta si pátravě prohlížela vrásčitý obličej staré dámy, zda v něm zahlédne jakýkoliv náznak citu, který by se hodil k těm slovům. Nepohnulo se v něm nic až na svraštělé rty, sdělující vzácné tajemství mezi dvěma ženami ušlechtilé krve.

„Měla křehkou postavu, zápěstí jako proutek a ten dlouhý labutí krk,“ pokračovala lady Sommervilleová. „A byla líbezná, tak plná půvabu, že člověk snadno přehlédl její sinalou pokožku a oči, které byly až příliš velké. Měla hezký hlas, jiskrný a veselý navzdory strašné situaci, v níž se nacházela. A jak byla vtipná. Vaše matka mě uměla rozesmát, jen co je pravda. Smávaly jsme se spolu, jen ona a já, protože se k nám nikdo jiný nepřidal. Ostatní dámy, které jí dělaly společnost, jen užasle zíraly a šeptaly, a můj strýc mě za to plísnil. Ale já mu na to odpověděla tak rázně jako nějaký muž: ‚Dokud nebude mrtvá, je královna. Ona mi poroučí, ne vy.‘“ Stará dáma se odmlčela a jen tak pro sebe se usmála, patrně při vzpomínce na ten okamžik, kdy se tak odvážně vzeprěla, a potom pokračovala.

„V těch týdnech, co tam pobývala, si ode mě každou noc nechala kartáčovat dlouhé tmavé vlasy. Byly husté, hedvábné a černé jako havraní křídlo. Plakávala při tom, vaše matka. Hořkými hněvivými slzami. Plakala potichu a usedavě. ‚Jindřich to miloval, když mi kartáčoval vlasy,‘ řekla mi jednou. Pak už jsem ji viděla plakat jen při popravě jejího bratra – když jí přihlížela z okna Toweru. Smrt ostatních mužů obviněných jako on z nemravností páchaných s ní, na ni tolik nezapůsobila. Ale svého bratra George měla moc ráda.“ Lady Sommervilleová pohlédla do královniných očí. „Vašeho strýce.“

„Ano, mého strýce.“ Alžběta se snažila upamatovat se na to, co bylo. Pamatovala si na George Boleyna? Na portrétech byl pohledný a měl pověst okouzujícího muže. Ne, nevzpomínala si na něj, ani na svého dědečka Thomase, jemuž byly vlastní ctižádost a osobní prospěch přednější než dcera, kterou opustil. Ba i její matka Anna byla pro ni jen prchavou vizí – slabá vůně koření, zpěvavý smích. Její obličej však vždycky zaplavovalo světlo tak jasné, že se jednotlivé rysy úplně slily.

Jednu z Alžbětiných vzpomínek na útlé dětství tvořil jemný lněný šátek, na němž bylo vyšitě A její matky a H jejího otce,

propletené jako milenci v objetí. Později, když už byla Anna pryč a zapomenuta, musely být všechny předměty, na nichž byl vyšitý, vyřezaný či namalovaný tento nestoudný symbol Annina úspěchu, zničeny nebo vyhozeny a nahrazeny iniciálou J nové královny, propletenou s písmenem H krále Henryho. Alžběta si ten šátek schovávala po celé své osamělé a nešťastné dětství jako tajný poklad, uložený v malé klenotnici spolu s těmi ubohými šperky, které kdy dostala, a ostatními tretkami pramalé hodnoty. Jak rostla, ocitla se ta krabička s cetkami vespod jedné dřevěné truhlice a vzpomínka na matku vybledla jako malovaný vějíř.

„Pověz mi o tom deníku.“

„O deníku jsem nevěděla nic až do dne, kdy šla vaše ubohá matka na smrt. Byla rozrušená, protože venku za oknem jejího vězení řemeslníci řezali a stloukali stupínek, na němž měla zemřít. Váš otec nevyhověl ani její poslední žádosti o milost, takže už jí nezbyvala žádná naděje. Jednu chvíli se zdálo, jako by ji opustila veškerá grácie. Nemožné si přišlapávala sukni a lomila rukama. Prsty si přejížděla přes obličej a vlasy a mumlala si: ‚Bože, odpusť mi. Bože, odpusť mi.‘

Dělalo se mi špatně od žaludku a točila se mi hlava. Byl na ni žalostný pohled. Věděla jsem, že má daleko do toho, jak jako královna chtěla vypadat před těmi, kdo budou přihlížet její popravě. Dodala jsem si odvahy, šla k ní a vlídně se jí zeptala, zda nechce, abych jí vykartáčovala vlasy. Pohlédla na mě a zdálo se, jako by se trochu zklidnila. Řekla mi mnohem vyrovnaněji: ‚Ano, prosím, lady Sommervilleová, to bych byla moc ráda.‘

Česala jsem ji dlouhými pomalými pohyby tak, jak to měla ráda, a jemně jí za kartáčem uhlazovala vlasy. Pak mě požádala, abych jí je vyčesala nahoru z krku a upevnila. Když to vyslovila, rozplakala jsem se, protože jsem věděla, jaký pro to měla důvod.“ Stará žena se bezděky dotkla vlastní šije. „Přivezli si dobrého francouzského kata, ale bála se bolesti a nechtěla, aby něco bránilo meči v tom, aby řal čistě.“

Alžběta se přistihla, že má vlhké oči, ale neudělala nic pro to, aby skryla slzy před ženou, která byla její matce přítelkyní za života i ve smrti.

„Když byla učesaná a já jsem jí pomohla obléknout si hebký šedivý šat, přišla za mnou a držela tu knihu. Tou dobou už byla velmi klidná a úděs z jejích očí se vytratil. ‚Tohle vezmi k sobě,‘ řekla mi. ‚Je to můj životopis. Předej ho mé dceři Alžbětě. Dej jí ho, až bude dospělá, až bude královnou. Bude ho potřebovat.‘

Stydím se přiznat, Výsosti, jak jsem si tenkrát pomyslela, že Jindřichova dcera od manželky, jíž tolik opovrhoval, nebude nikdy vládnout Anglii. Ale milovala jsem vaši matku, která šla na smrt, a řekla jsem tedy, že mi bude ctí. A také je mi ctí po všech těch letech vám deník předat.“

Lady Sommervilleová se bolestně zvedla z křesla. Alžběta natáhla ruku, aby se o ni mohla stařena opřít, a jejich oči se setkaly.

„Vaše matka zemřela s grácií, Výsosti. Zemřela jako královna.“ Lady Sommervilleová se zhluboka uklonila, vzala Alžbětu za bílou ošperkovanou ručku a políbila její prsten.

„Děkuji vám, milá dámo,“ zašeptala Alžběta. „Můžete být pyšná, že jste dostála slibu, který jste tak dávno dala mé matce.“

Stařena se usmála a upřeně se zadívala do královnina bledeho obličeje.

„Máte oči svého otce, Alžběto, ale prosvítá jimi duch vaší matky.“

Lady Sommervilleová se otočila a odbelhala se dveřmi ven, aniž by se namáhala je za sebou zavřít. Kat a několik mladších dvorních dam tam už stály přichystány a rozčileně se nahrnuly do komnaty. Alžběta, jako by byla v nějakém sladkém snu, z něhož si nepřála být vyrušována, je zvednutím ruky požádala, aby odešly.

Královna, která po celou tu dobu, kdy jí lady Sommervilleová vyprávěla svůj příběh, třímala deník v rukou, si ho teď

pečlivě prohlížela. Byl starý, s nafialověle červenou kůží vybledlou do růžova a křehkou vazbou. Ze zlaté ořízky už zbývalo jen málo, ale kdysi, jak viděla, to byla skutečně velmi pěkná kniha. Alžběta rozevřela desky tak opatrně, jako by držela motýlí křídla. Na zažloutlém pergamenu byl stylovým rukopisem vyveden velkými černými písmeny nápis

Deník Anny Boleynové

Alžběta otočila stránku.

4. ledna 1522

Deníčku,

jak je to zvláštní, kniha prázdných stránek. V celém mém životě jsem ještě neviděla něco tak zvláštního či nádherného jako tento pergamenový deník. To proto, že se tolik liší od knihy, kterou si mohu přečíst a jejíž autor mi nabízí, jako nějaký sytý pokrm, svoje myšlenky, slova a skutky. Tento prázdný svazek mě vyzyvá, posmívá se mi, prosí mě, abych naplnila jeho stránky. Ale čím?

Thomas Wyatt, jenž mi ho daroval, trvá na tom, že to dokážu, a jako důkaz uvádí, že jsem si osvojila zvyk psát několika jazyky a jsem zběhlá v konverzaci, při níž využívám vtipné postřehy a vyprávím rozkošné historky z francouzského dvora. Jsou to zajisté komplimenty, které skládá džentlmen dámě, ale patrně je v nich něco pravdy. S tím dárkem v ruce mě Wyatt našel v malé místnosti, vyhrazené přes den dvorním dámám královny Kateřiny, kde jsem seděla sama za psacím stolem s brkem v ruce a dopis matce jsem už měla téměř dopsaný.

Otočila jsem se a upřímně se na něj usmála. Wyatt je totiž mimořádný muž. Je spisovatel, vpravdě nejlepší básník na Jindřichově anglickém dvoře, a k tomu nesmírně pohledný, vysoký a vitální. Říká se o něm, že až na královskou krev je Jindřichovi roven a také je tomuto tudorovskému králi stálým a dobrým společníkem. Od mého chladného a nešťastného návratu ze dvora francouzského krále si mne tento urozený muž všímá víc než jiných dam a zahrnuje mě svou přízní ještě víc než má krásná sestra Mary. Ve svých básních mi odvážně lichotí, což bývá mnohdy příčinou obdivu a někdy také žárlivosti. Ale ani to mne nepřipravilo na tak neobvyklý dar.

„Jen málo mužů a ještě méně dam se takto umí slovem vyjádřit,“ řekl. „Nevím však o nikom, jehož myšlenky a sny, postřehy a prožitky by byly lepší ozdobou těchto stránek.“ Řekl mi, že shledává život u dvora příliš uzavřeně pospolitým na to, aby se tu daly snadno pěstovat samotářské myšlenky, ale zapřisahal mne, abych měla na paměti, že jsme vždycky sami, i když jsme uprostřed ostatních. A potom ještě dodal: „Když naleznete způsob, jak psát s otevřeným srdcem do deníku, když se budete přátelit s pravdou a nevynecháte jediný detail, vaše kniha, podobně jako Petrarcova díla, bude obsahovat rozptýlené útržky vaší duše.“

Byla jsem vpravdě udivena. Thomas Wyatt, ten moudrý muž, mi daroval jako nějaký vánoční oříšek zabalený do měkké a sladké dužiny datle smělou výzvu, skrytou za ten nejvlídnější kompliment. Věděla jsem, že ačkoliv život dvorní dámy skýtá málo příležitostí pro takovou práci, *musím psát* a v souladu s pečlivým plánem tento svůj osobní čin utajit. Vyřezávaná truhla, kterou jsem si přivezla domů z Francie, má zámek a klíč, v ní tedy můj důvěrný deník najde bezpečnou skrýš.

Počkat! Slyším, jak se chodbou rozléhá smích přicházející královny a dam. Vracejí se od nějaké zábavy, takže musím skončit a připojit se k nim. Prozatím se tedy s tebou loučím

Tvá oddaná
Anna

15. ledna 1522

Deníčku,

předstírala jsem bolest hlavy a zůstala uvnitř, zatímco ostatní šly přihlížet štvanci na medvěda na hradním nádvoří. Sedím ve své malinké komnatě u okna s brkem v ruce, a když přemýšlím o svém každodenním životě, shledávám, že čas jen málo změnil mé zasmušilé rozpoložení. Od svého návratu z Francie na Jindřichův nudný venkovský dvůr posluhuji jeho zbožné královně a nosím její vlněné rukávce nebo špinavé prádlo tmavými a úzkými chodbami, jejichž kamenné zdi jsou šedivé a vlhké od anglické mlhy, stoupající z Temže. Mé srdce však chřadne touhou po něčem jiném.

Kdyby nebyl otec povolán z Francie zpět domů, když se zhroutily veškeré srdečné diplomatické vztahy, pak bych stále ještě, jak to dosud dělám ve svých snech, každý večer tančila u Františkova skvostného dvora. *Tam* byl lesk, třpyt a krása, a nespoutaná hříšná láska. Ten dábelský král (ačkoliv je nutno spravedlivě přiznat, že se mu Jindřich vyrovná velikostí, majestátností i mužskou pohledností) má v sobě něco, o čem se našemu panovníkovi nikdy ani nezdálo, ba snad si to ani nepřál mít – chlípnou, skvostnou zálibu ve smyslných choutkách, které dopřává každému členu své elegantní družiny.

Ve Francii jsem strávila své mládí byla jsem tam od nejtěplejšího dětství vychovávána jako nejbližší přítelkyně churavé princezničky René. Vysoká klenutá okna královského paláce tam vrhají zvláštní křišťálové světlo, v němž se každá barva radostně rozzáří. Na všech stěnách, ve všech rozích, všude po podlahách jsou rozmístěny drahocenné poklady – tapiserie, obrazy, sochy a kovové předměty, které dráždí smysly a těší zrak. Ze všech přístavů se tam sjíždějí nejlepší myslitelé, spisovatelé a učenci. Večeřivali jsme tam ve společnosti skvělého básníka Marota a celé hodiny si prohlíželi da Vinciho Monu Lisu, kterou ten uhlašený italský džentlmen přivezl do královny síně, aby jí dodal ještě více půvabu. Ach ty časy, to místo – navždy mi utkví v paměti. Mám vzpomínku na jeden takový okamžik z dokonalého dne onoho života, tak vzdáleného, jako by byl na druhém konci světa. Vylíčil ti ji, abys viděl, můj deníčku, jakým životem žila ještě nedávno slečna Anna Boleynová.

... chvátala jsem palácovou chodbou, abych se na smluveném místě sešla s Josette, která mi slíbila, že mi prozradí nějakou šťavnatou novinku. Ale vtom jsem spatřila krále Františka, blížícího se jako pochodeň nesená černou nocí; jeho halasný a křiklavý zevnějšek svítil ještě víc než četné šperky. Muži z francouzského dvora jiskřili odrazem jeho lesku, sebejistě si vykračovali a s nestoudným půvabem ho brali za slovo, lichotili mu za každý elegantní pohyb a vyhověli každému jeho rozmaru.

Blížili se ke mně. Směle jsem pohlédla francouzskému králi do očí a neodvrátila zrak před jeho bezostyšným pohledem; pak jsem se mu svůdně zhluboka uklonila. Poté jsem se napřímila s vědomím, že mě všichni ti dvořané obdivně sledují, v duchu mě laskají a svlékají. Král, jeho muži a já jsme prohodili

několik slov – komplement o poslední italské kořisti Jeho Veličenstva, šprýmovnou poznámku na adresu jiné z dam, pozdrav mému otci velvyslanci, pozvání na karetní hru. Lehce jsem naklonila hlavu, zamrkala, škádlivě se usmála. Léta pěstovaná koketnost dokázala divy; věděla jsem, co si muži myslí: To je Anna de Boullans, sestra Mary, té proslulé anglické klisny. Je ještě mladá, nezkažená. Stojí tu jako celý svět plný nádherných možností a příležitostí k svádění. Zkusím se na ni co nejsličněji usmát, zaujmout bezostyšnou pózu, vtipným postřehem ji zvonivě rozesmát. Třeba se stanu jejím milencem dřív než král a vysloužím si u něj, pokud ji vskutku nedostane do postele dřív, jeho hluboký a chlípny obdiv. Pak bych se mohl s Jeho Výsostí – neboť tak to má v oblibě – podělit o dráždivé detaily našeho milostného vztahu, o slůvka šeptaná ve chvílích vášnivého objetí.

A tak jsem před odchodem prohodila nějakou jemnou narážku a předstírala, že se poddávám necudným myšlenkám, abych ty muže podnítila k blouznivým představám, jejichž rozkošným středem jsem byla já. Když se volným krokem odebrali k nějaké další kratochvíli, netušili, že mám jako vždycky naprostou vládu nad svým tělem a jsem odhodlána uhájít své panenství. Na své neposkvrněnosti jsem lpěla, v té věci jsem byla dobře poučena.

Viděla jsem svou sestru a slyšela, jakými jmény ji častovali. Mary byla vskutku krasavice, ale měla chabou mysl a nechávala se vést pouze otěžemi touhy a okamžité slasti. Nemyslela dopředu víc než na to, koho dobýt pro dnešní noc.

Já jsem se učila od královny, jíž jsme sloužily – Klaudie – upjaté a cudné. Všechny její dámy ohrnovaly nos nad jejím chováním a eskapádám jejího manžela se jen chichotaly. Pro většinu z nich nezna-

menala vůbec nic. Ne však pro mne. V mých očích byla opravdu královnou. Nosila korunu, držela mezi svými stehny francouzského krále a porodila královskou dceru, nesoucí jeho jméno. Ty našňořené a duchaplné dvorní dámy v šatech z hedvábí, ověšené šperky a všemi obletované... neměly nic. Ani lásku, ani jméno, žádnou trvalou slávu. Přistoupila jsem na jejich hru. Smála jsem se a flirtovala, předstírala zhyralost, pila z pohárků vyzdobených zevnitř rytinami oplzlých výjevů..., bez uzardění. Své názory jsem si nechávala pro sebe. Bylo mi teprve patnáct.

Slunečná francouzská chodba, naplněná jiskrnou hudbou a prosycená vůní parfému, pronikla na chvíli k mému vědomí. Dotkla jsem se barevného mramoru nahého bůžka na podstavci. Zírala jsem na jeho kamenem zahalené mužství a myslela přitom na tělo. Jeho stehno bylo chladné a moje ruka na něm teplá, ne-li pálivě horká. Zhluboka jsem se nadechla...

Hrubý křik a skučení umírajícího psa ze dvora. Ze sladkého snění mě vytrhl křupavý sníh na okenní tabulce. Jsem v Anglii. Ale píchá mě u srdce a stýská se mi po tom zlatém životě. Kéž bych byla ve Francii.

Tvá oddaná
Anna

Kapitola 2

Alžběta seděla bez hnutí, ohromená tím, co jí odhalil deník. Jak zvláštním a podivuhodným osudem se jí ten dokument dostal do rukou, takže si teď mohla přečíst všechno o matčiných nejintimnějších myšlenkách a o světě před téměř čtyřiceti lety.

Měla pocit, jako by najednou našla vchod do dlouho zapečetěné tajné komnaty – něčeho na způsob hrobky, v níž byla ukrytá tajemství právě tak strašná jako fascinující, nebezpečná a přitom důležitá. Ať ve svém srdci pátrala jakkoliv, nenalezla nic, co by se dalo nazvat láskou k oné přízračné osobě, jež byla po šest let otcovou milenkou a po tři roky jeho manželkou a královnou. Alžběta si už v dětství obestavěla srdce silnou hradbou, aby se chránila proti ostudným vzpomínkám na Annu. Pojivem té zdi byla hořkost ze smrti té zrádkyně a to, jak poskvřnila její vlastní život.

Alžběta měla korunu teprve krátce a každý den musela činit vážná rozhodnutí, mající vliv nikoliv pouze na její vlastní život, ale na celou Anglii, všechny její poddané. Pokud jí ten deník osud přiřkl právě v tomto kritickém období, myslela si, bylo by bláhové, kdyby mu nevěnovala veškerou pozornost.

Rázné zaklepání na dveře audienčního sálu královnu polekalo. „Ještě okamžik, Kat!“

Myšlenky jí vířily hlavou. Ať už to znělo jakkoliv nepravděpodobně, její matka si vedla po celý svůj život tajný deník. Nevěděl o něm nikdo, jen ona a lady Sommervilleová.

Alžběta se v tu chvíli rozhodla, že se o tom nedozví už nikdo další. O tajemné návštěvě lady Sommervilleové řekne Kat nějakou lež. A deník si schová tak, aby byl neustále pod zámkem. V jejím nanejvýš veřejném životě to bude její nej-soukromější tajemství. Alžběta skryla vínově červený svazek pod hromádku státních dokumentů a teprve potom vpustila své dvorní dámy zpět do audienčního sálu.

„Komu mám udělit další audienci?“ otázala se královna klidně Kat.

„Lordu Braxtonovi se synem. Potom máte ranní poradu s lordem Cecilem. A pak sezení pro váš portrét, madam.“

„Výborně. Teď se na chvíli vzdám do své komnaty,“ prohlásila Alžběta, uchopila hromadu dokumentů a vykročila k tajným dveřím, vedoucím zezadu do jejích komnat.

„Teď?“ zvolala Kat. „Lord Braxton už na vás čeká. A lord Cecil...“

„Nech je čekat,“ odušila Alžběta, přitiskla si deník k hrudi a zmizela za dveřmi.

Kat Ashleyová prohrabovala s nepřítomným pobrukováním oheň v královnině ložnici. Alžběta byla popuzená tím, jak ji nervozita nutila přecházet po místnosti a jak její zpočené ruce zápolily s hedvábnou stužkou v pase.

„Kterou róbu si Vaše Výsost vezme k večerní zábavě?“ zeptala se dvorní dáma.

Alžběta věděla, že odpověď vyvolá nechtěnou záplavu otázek, ale přesto řekla: „Nepůjdu tam, Kat. Dnes večer chci být sama.“

„Dobrá. Požádám, aby nám přinesli večeri nahoru. Sníme si ji u krbu.“

„Ne, Kat, chci být úplně sama.“

Dáma zamrkala, stále ještě nechápajíc význam Alžbětiných slov. Královna nezůstávala nikdy sama bez služeb-

nictva. Kat spávala na lůžku v nohách Alžbětiny postele. Alespoň ona by tu měla zůstat...

„Jenom mi přines nějaké svíčky – všechny, co najdeš. Rozsviť je kolem mého křesla.“

„Svíčky?“

„Udělej mi tu co nejvíc světla.“

„Nevím, co je to s vámi, Alžběto.“

„Prosím.“

Když se královna rozhodne, nemá smysl se s ní dohadovat, usoudila Kat. Nemá to ani trochu smysl.

Alžběta seděla v křesle s vysokým opěradlem a mihotavé světlo svic vytvářelo kolem její hlavy aureolu zlatavého jasu. Jedinými zvuky byla meluzína v komíně a prskání hořícího vosku. Když Kat a její dvorní dámy odešly a ponechaly královnu v požehnaném tichu, Alžběta vytáhla klíček, uschovaný v polstrování stříbrné krabičky, a otevřela bohatě vyřezávanou italskou truhlici pod oknem. Z jemných záhybů svých křestních šatiček pak vytáhla matčin deník. Trvalo téměř celý týden, než si vyšetřila tuto chvíli soukromí, ačkoliv se jí myšlenka na tajnou knihu vtírala do mysli každou hodinu každého dne od té doby, kdy stařícká lady Sommervilleová vnesla ono tajemství do jejího života.

Truhlice, provoněná levandulí, byla plná úhledně poskládaného prádla a šatstva, z nichž některé patřilo jí a další bylo jejího bratra Eduarda a také otcovo. Nechávala si je jako vzpomínku – to jediné, co ještě zbývalo z její rodiny. Alžběta odhrnula vyšívanou tuniku a kožené sokolnické rukavice a našla dřevěnou šperkovnici, kterou hledala; namalované a pozlacené biblické výjevy na jejím víku byly dávno oprýskané. Pohled na krabičku v ní uvolnil záplavu vzpomínek na dětství, nesouvislých výjevů z dětského pokoje,

z Hatfield Hall – některé vroucí a jiné bolestné, ale všechny náležitějí k ní samotné jako její další nadechnutí.

Když odklopila víko, rázem se před ní objevilo vše, co bylo uvnitř – bezcenná změt bižuterie, kamínek ve tvaru srdíčka, který jí daroval romantický mladý Robin, smaltovaný náprstek na malíček, myší lebka, vybledlé sojčí pírkó. A matčin kapesníček.

Alžběta oddělila čtverec z jemného plátna od zbylého obsahu a přidržela ho v rukou. Byl stářím zažloutlý a krajkové lemování se místy potrhalo, ale vyšitá písmenka H a A, iniciály jejích rodičů, zůstala milostně propletená navěky.

Teď seděla královna s deníkem v klíně, kapesníček si připravila jako záložku a rozevřela knihu u třetího zápisu. Zběžně přehlédla popsanou stránku. Bude muset číst pomalu, má slabý zrak a při takové námaze ji často rozbolí hlava, což jí způsobuje velké trápení. Vzhledem k tomu, jak zřídka se jí naskytne příležitost k soukromí, věděla, že přechíst celý deník jí bude nějakou dobu trvat. Ale to Alžbětě ani trochu nevadilo. Bude si jej jednoduše vychutnávat jako těžké víno, protože Annin příběh, jak tušila, byl jistě rébusem, v němž je ukrytý její osud ženy – a královny. Začala číst.

4. dubna 1522

Deníčku,

jaká to byla neděle! Po návštěvě kaple mě otec hned brzy zrána povolal do pracovny, kde už byl téměř hotov s přípravou hostiny u příležitosti návštěvy kardinála. Přistoupila jsem k němu, když seděl usazený za stolem potaženým zeleným sukrem a důvěrně se radil s pokladníkem, ošklivcem, který si mě chlípným zrakem prohlédl od hlavy k patám. Chtěla jsem jít, neboť kardinálova loď se už blížila, ale byla jsem nucena zůstat, tichá a poslušná, dokud nenastane čas, aby byla dcera přijata k audienci u svého pána.

Konečně mi otec sdělil, že sir Piers Butler byl povýšen na nejvyššího zmocněnce Irska, a mám tedy chvátnat k snoubenci a blahopřát mu k jmenování jeho otce. Při zmínce o mém snoubenci Jamesi Butlerovi a jeho rodině jsem cítila, jak mi tuhne obličej, avšak rychle jsem to skryla příjemným úsměvem. Opravdu mám strach z jeho válečnického otce, o němž je známo, že vraždí příbuzné, a hnusí se mi jeho syn, ten nedomrlý prevít, kterému se nelíbím o nic víc, než se on líbí mně. Přesto se však James má stát mým zákonným manželem, neboť o sňatcích a věnu rozhodují otec, král a kardinál. Chápeš, otec mého otce vlastní v Irsku rozlehlé statky, avšak náš příbuzný, ten mizera Piers Butler, nám Boleynům bránil v tom, abychom se svých pozemků mohli ujmout. Předpokládá se tudíž, že provdám-li se za Jamese, ony staré rozepře skončí, záležitost se vyřeší a všem to přinese mír. Odcestuji do barbarského Irska, abych tam vládla sprostým bosým venkovanům coby lady Butlerová. Říkají, že to udělám. To říkají oni.

Když jsem byla konečně propuštěna a volná, spěchala jsem pryč. Zastavila jsem se u velkého arkýřového okna, odkud jsem viděla, jak zlacená a nalakovaná loď kardinála Wolseyho proplová močálovým okrajem řeky a blíží se k palácovému přístavišti. Srdce mi poskočilo a jala jsem se přemítat, zda mám jít, uklidnit se a posadit se zdrženlivě do královny komnaty, nebo se rozběhnout přes palácový trávník a pozdravit toho, jehož miluji?

Pak jsem přes okenní sklo spatřila záblesk šarlatového taftu a majestátní, těžkopádnou postavu. Wolsey s rudým kloboukem, rukavicemi a pláštěm, vznešený ve své obezitě, a před ním strážci, nesoucí všechny jeho kardinálské potřeby – stříbrné kříže, pilíř, klobouk a velkou anglickou pečeť.

Ze dveří paláce mu s velkou pompou a obřadností pochodovali vstříc královi hodnostáři opásaní zlatými řetězy, do nichž s důležitým klepáním narážela jejich dlouhá bílá žezla. Věděla jsem, že kde je Wolsey, jde v těsném závěsu za ním jeho dvůr. A pak jsem uviděla postavu v prostém šatě a libou mému zraku – Henryho Percyho, štíhlého a ostýchavého, z něhož vyzařovala laskavost jako svatozář kolem jasného růžového obličejce. Srdce mi v prsou divoce tlouklo. I z té dálky, a přestože mne neviděl, jsem cítila jeho lásku a věděla jsem, že si přeje odtrhnout se a přijít ke mně.

A tak jsem kvapně proběhla chodbami a vyběhla nahoru po schodech do komnat královny Kateřiny, kde ostatní dámy posluhovaly Jejímu Veličenstvu. Chvilí jsem ten ruch pozorovala – dvorní dámy, kuchařky a služebné, které o překot brebentily, štěbetaly a žertovaly. Královna se snadno hroutila, a ač měla utrpený zrak, byla v toto nedělní ráno v radostné náladě. Celé dva předchozí dny, jako tomu bylo vždycky v pátek a sobotu, strávila na kolenou na tvrdé kamenné podlaze kaple, postila se a prosila Boha o odpuštění za hříchy, které jsou pro všechny ostatní vcelku dobrými skutky. Napadlo mne, zda ji ten františkánský hábit, který přitom má na sobě, rozedírá nebo jí skýtá útěchu, jíž má tak bolestně zapotřebí.

Chápeš, její manžel Jindřich ji sice stále ještě miluje, ale už se neoddává radovánkám v jejich loži. K těm nevyhledává nikoho jiného než její dvorní damu, mou sestru Mary! Nejdřív děvka francouzského krále, teď milenka velkého Jindřicha. Zapřísahala jsem Mary, aby mi pověděla, jaká kouzla používá, poněvadž po pravdě řečeno je sice krásná, ale u dvora je plno pohledných dam. Prohnaně se na mě usmála a řekla mi: „U mužů jde o to, jak je držíš – nejdřív pevně a pak

volněji, až je pustíš docela, abys je mohla znovu uchopit a držet.“

Ale já vpravdě necítím potřebu takto si pohrávat s láskou, neboť on je můj a já jsem jeho tak čistě a zřejmě, jako jsou tato slova napsána na této stránce. Avšak odbočuji. Zpět k oné neděli...

Dámy v audienčním sále ztichly, poněvadž z chodby byla náhle slyšet změt blížících se mužských hlasů. A již se nahrnul dovnitř celý zástup všelijakých džentlmenů, rozdávajících do všech stran polibky, úklony a komplimenty. Ke každému muži se připojila jedna dáma, aby s ním strávila odpoledne hrátkami, zpěvem a flirtováním. Mezi těmi muži, jako mírný vánek uprostřed bouře, byla moje láska. Zpočátku jsme si nevyměnili jediné slovo. Namísto toho našel dva polštáře a prázdné sedátko u okna, kam polštáře umístil. Vzal mě za ruku, otřel o ni zlehka své rty a potom mě odvedl do našeho hnízdečka.

Přisahám, že mi srdce bušilo tak, až jsem se obávala, že nebudu slyšet jeho slova. Byl laskavý a šlechetný a tolik nepodobný oněm chlípným džentlmenům od francouzského dvora, že se mé strojené chování za krátko úplně rozplynulo pod jeho hřejivým pohledem. Snadno jsem mu odpustila všechny rozpačité prohřešky. Ale vtom si mé oči povšimly temného mraku, který ležel na duši mého sladkého Percyho, a hned jsem se ho na to vyptala. Kéž bych se raději neotázala. Sděлил mi totiž smutnou zprávu, že v těch několika málo dnech, zbývajících do mého ubohého zasnoubení s Jamesem Butlerem, dojde také k *jeho* zasnoubám. Byla mu přiřčena lady Mary z Talbotu a to manželství mělo být uzavřeno z mnoha důvodů, jen ne z lásky.

Na takových ujednáních však není nic zvláštního, jelikož romantická láska je v našem světě jen jiným jménem pro bláznovství. A láska v manželství – jediná,

kteřá je dovolena – není nic víc než povinnost. Já však ze srdce odsuzuji takové zásady a k svému drahouškovi jsem hněvivě hovořila o tom, jak je ohavné, že máme být zasnoubeni každý s jiným, ba spílala jsem těm, kdo nás rozdělují.

„Kardinál a král stojí v této věci při mém otci,“ šep-
tal Percy. „Co mám dělat?“

„Vzepři se a vem si mne!“ odvětila jsem tiše a ro-
zechvěle. Viděla jsem, jak v obličeji pobledl strachem
a obavami.

Zeptala jsem se, zda si nevzpomíná na královu vlastní
sestru, princeznu Marii. Já sama jsem byla v její dru-
žině dvorních dam, když odplouvala do Francie pro-
vdat se za starého krále Ludvíka. Pověděla jsem mu
o velké lásce mezi Marií a lordem Brandonem, vévo-
dou ze Suffolku, a o tom, jak ze spojeneckých důvodů
byla ta láska odsunuta stranou. Princezna, poslušná
služebnice svého bratra a své vlasti, věděla, že musí
usednout jako královna na francouzský trůn. Avšak
než odplula od doverských břehů v onen chladný a vě-
trný den – neboť jsem tam byla a viděla to na vlastní
oči – Marie úpěnlivě prosila o to, aby, zemře-li Lud-
vík, byla volná a mohla se provdat za Brandona. Jin-
dřich jí slíbil, že by se tak mohlo stát, a vypluli jsme.
Vyprávěla jsem Percymu, jak již po třech krátkých
měsících, co byla královnou, starý král zemřel a ona,
aniž by čekala na Jindřichovo svolení, se s Brando-
nem nechala oddat *potají* a vrátila se do Anglie pro-
vdána. A jak se Jindřich rozzuřil, zasypal je urážkami
a oba je zneuctěné vyhnal ode dvora. „Ale zakrátko,
má lásko,“ dodala jsem, „jim odpustil a vzal je zpátky
domů, a tak tady žijí dodnes.“

„Co tím chceš říct?“ otázal se Percy zmateně.

„Že našemu dobrému králi bije v hrudi laskavé
srdce, které ví, jak je milencům, a promine nám vzdor,

stejně jako odpustil své sestře. A prokáže-li shovívavost náš král, kardinál Wolsey a naši rodiče pak musí udělat totéž. A nám se podaří získat něco vzácného a nádherného. Manželství z lásky.“

Strachem a radostí se zasmál a uchopil pevně mou ruku. „Milá, sladká Anno, ještě nikdy jsem nepotkal ženu, jako jsi ty. Slova jsou příliš slabá na to, abych ti pověděl o své touze. Dovol, aby ti to řekly moje paže, rty a tělo.“

„A jako princezna a její Brandon se vzepřeme a vezmeme se?“

„Ano, ano!“ zvolal. Zvědavé zraky dam, pánů a královny se k nám při jeho slibu stočily, takže jsme se vrátili k poklidnému a řádnému konverzování. Ráno přešlo pozvolna v odpoledne plné sladkých něžností, příslibů a plánů. Až příliš brzy bylo slyšet volání, že ti, kdo se vracejí do kardinálova domu, musí spěšně jít, nebo zmeškají příliv.

Jelikož jsem ho ještě nechtěla ztratit, šla jsem s ním ven k mlžnému břehu řeky. Zahaleni tmou jsme se políbili. Ach, v mých slabinách se při tom vzňal takový žár, nohy a paže se mi třásly a zdálo se mi, že se má hrud roztaví! Tiskli jsme se k sobě a dotýkali se, moje ruka nahmatala jeho ztuhlý úd a jeho má ňadra. S muži jsem koketovala už ve Francii, ale tato sladká touha pro mne byla něčím novým.

Pak pochodně ozářily šarlatového kardinála, přicházejícího k nám, a my byli nuceni se rozloučit. Spěšně vyřčená slova rozloučení, přespříliš důstojného pod ledově chladným pohledem jeho pána. Avšak nic na tom nezáleželo, neboť v našich srdcích jsme již byli svoji. Ten příslib jistě vydrží, a až nastane čas, budu jednoho dne lady Percyovou.

Tvá oddaná
Anna

22. listopadu 1522

Deníčku,

jak mám začít? Mé srdce je zlomené. Můj život promrhán. Percy, má něžná láska, byl vypovězen na sever; hněv jeho otce dosud ještě nevyhasl. Také mne vyhnali zneuctěnou ode dvora a strádám teď v našem rodinném sídle v Heveru v krajině Kentu. Jak se to všechno zběhlo, ptáš se?

Když jsem psala naposledy, svět byl prozářen možnostmi. Anglický dvůr se mi stal takřka domovem a Francie milou vzpomínkou. Život byl radostný. Pod nohama našeho slovutného krále Jindřicha, svěžího, kypícího zdravím a vládnoucího jako živoucí Bůh, se třásla zem. Při hlučných radovánkách vedl v lesklém saténu blyštícím se zlatem ostatní křepčící tanečníky jako nějaký statný jelen. Jezdil hřmotně na koni a v turnajích si vedl tvrdě, avšak uměl také zpívat, hrát a skládat milostné verše. Jeho dvůr byl nádherným místem.

Já jsem sloužila královně a trávila letní dny v rozmanitých radovánkách, sokolnictvím, jízdou na koni, tancem a tajnými chvilkami o samotě se svým milovaným. Ach ano, spolu jsme se vznášeli v oslnivém světle a kráčeli vzduchem. Naše jednotlivé a falešné zasnubní sliby se nám jevily jen jako vzdálený, zapomenutý sen. Naše manželství bylo skutečné zcela ve všem kromě zákona, a věděli jsme, že už brzy budeme spojeni.

A potom jako smrtící blesk z oblohy přišel kardiál Wolsey a hněvivě hřímal s jasným záměrem zabít naši lásku. Percyho k sobě povolal korpulentní kněz, který svýma vypoulenýma rozzlobenýma očima probodával mého milence tak, že zničil jeho klid a zanechal ho roztřeseného jako mladý stromek ve vichřici.

„Ustaň,“ nařídil mu, „a nech tu dívku být.“ Poněvadž jsem neurozeného původu a nejsem pro něj dost dobrá. Naše vzájemné ujednání je prý, pokračoval rozlíceně, „výslovným porušením kázně, popuzujícím otce, Boha i krále“. Jindřich usiloval o spojenectví mezi Talboty a Northumberlandy, jejichž svazek by poskytl jeho severní hranici silnou obranu. Wolsey, toužící po králově přízni, nás tedy od sebe bíděně odtrhl, učinil z jedné bytosti dvě a oderval tlukoucí srdce od milující hrudi.

Percy mi napsal (v tajném psaní, protože nám ani nebylo dopřáno se rozloučit), že mne bránil, dovolával se toho, že můj původ je právě tak vysoký jako jeho, a odmítal zřici se našich slibů. Chvěla jsem se při pomýšlení na to, jak se ten něžný chlapec musel utkat s tak strašným nepřitelem. Wolsey mého ubohého miláčka proklel a poslal ho domů k jeho rozzuřenému otci. Počestné sliby, které jsme si dali, byly rozcupovány, zmrhány a zrušeny tak, jako by nikdy neexistovaly.

Mne si otec zavolal do svých komnat a uštědřil mi tvrdý výprask. Ta palčivá bolest byla sladká a mírná v porovnání s nekonečným odloučením od mého milovaného. Rozbolavělá po jeho ranách jsem se nerozplakala, ale stála jsem před ním a vzdorovitě mu hleděla do kamenných očí.

Řekla jsem: „Velký kardinál Wolsey si myslí, že nade mnou vyhrál a že jsem jen bezbranná dívka, která se skloní pod jeho bičem. Ale dovolte, abych vám řekla jedno. Slibuji, že bude-li to někdy v mé moci, způsobím kardinálovi tolik nepříjemností, kolik on způsobil mně.“

Otcem má nehorázná slova otřásla; zůstal oněmělý nad tím, že si mladá dívka troufá vyhrožovat tak vysoce postavenému muži. Pak mě vykázal ode dvora

a poslal mě, abych si zabalila věci a jela domů do vzdáleného Hever Hallu, kde teď píši.

Život v Edenbridge je nudný, dny jsou prázdné jako promoklá pole za svítání. Květiny nevoní, ptačí zpěv drásá moje uši, v bludišti živého plotu ztrácím sama sebe a přeji si, abych se vytratila a nic ze mne nezbylo. Včera přišel dopis se zprávou, že se Percy a ta dívka z Talbotu vzali. Neplakala jsem, protože všechny mé slzy už byly prolity. Namísto toho teď ve mně jako nějaké rašící vřídky vzplanula nová nenávist ke kardinálovi Wolseymu a svolávám kletby na jeho hlavu.

Dostanu jeho duši, tím si buď jist. Kdy? Jak? To nevím. Ale Anna Boleynová se svého dne dočká.

Tvá oddaná
Anna

25. března 1523

Deníčku,

jsem nepředstavitelně unavená. Každíčký den sedáváme, moje dobrá matka a já, u krbu, kde kaplan Parker drmolí žalmy a výňatky z Písma svatého a my vyšíváme, vyšíváme a vyšíváme nekonečnou tapiserii. Přisahám, že jestli budu muset vyšít ještě jediné kopytko jednorožce nebo křídlo mytického draka, budu ječet! Jak může matka žít tak jednotvárným životem? Celé týdny, měsíce a roky vstává časné, aby mohla dohlédnout na vaření, pečení a výrobu sýra. Postarát se, aby byli všichni sloužící neustále zaměstnaní, sbírat pírká do polštářů, vyrábět svíčky a modlit se, ustavičně se modlit.

Za jejím zastřeným zrakem vidím pohasínající žár, který kdysi jasně plál, ale tady mezi těmi venkovany